

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Березень

3

March

1969

Весняні квіти

Світлив Ю. Годованець

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXVI. БЕРЕЗЕНЬ Ч. 3

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за виїнятком серпня
Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Рута Галібей, д-р Наталя Ішук, Олена
Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта
Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату вислати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 15 н. фр.
Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

Зміст:

А. Коссовська: У Великодню Ніч
Вітаємо великий Празник
Н. Чапленко: Великодній Четвер
І. В.: Знову про гагілки
Роксоляна: Про Великодні звичаї
М. Знаєнко: Ліна Костенко
Н. Чапленко: Наші засадничі думки
Ю. К.: Великдень у Баччі
Л. Бура: Відійшла дослідниця
О. Гнатчук: Небуденна зустріч
Л. Б.: Докторати в УВУ
Н. Шуст: Дитячі зустрічі
При громадській роботі
Р. Коцик: Наш травник
І. Кашубинська: Свята йдуть
РВГ: Ведмедик детектив
Г. Ч.: Чуки
М. Дейко: Вона хотіла літати
П. Кізко: Наш поклін Шевченкові
Л. Храплива: Квітка
М. Федорович: Гордий Котик
Х. Пекарчук: Вояцьким шляхом
Easter Customs
Great Saint and Ruler
A Donation
Ukrainian Dishes

На обгортці:

На світліні мала Марічка Годованець
радіє першими квітами весни.
Світлив: Юрій Годованець

OUR LIFE

VOL. XXVI MARCH No. 3

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna. under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
c/o No. 7 887 93 de Paris
26. rue de Torcy
Paris 18-e
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Hus der Begegnung
8 Muenchen 27
Rouchstr. 22

On the Front Page:

Spring flowers. Photo J. Hodowanec.

На терені США

2. березня — Окружний З'їзд — О
кружна Рада США в Ньюарку
8. березня — Зустріч вих. референ-
ток Гол. Управи з вих. рефе-
рентками в Шикаго
8. березня — Показ Істор. Строїв —
Окр. Рада США в Клівленді
16. березня — Окр. З'їзд — Окр. Рада
США в Нью Йорку
22. березня — Ювілей СФУЖО —
Ювілейний Комітет у Філадель-
фії
12. квітня — Конференція Виховних
Референток — Окр. Рада США
в Рочестері
19. квітня — Конференція Референ-
ток Сусп. Опіки — Окр. Рада
США в Дітроїті
26. квітня — Ювілей СФУЖО — Окр.
Рада США в Шикаго
27. квітня — Дитяча Забава 90 Відділу
США у Філадельфії
3. травня — Конференція Референ-
ток Сусп. Опіки — Окр. Рада
США в Шикаго
- 7.8. червня — Річні Збори Головної
Управи у Філадельфії

КРІЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

Огляд фільмів, що тут подаємо,
оснований на списку виховного жур-
налу „Перент“. Усі подані фільми —
відповідні для дітей.

ЧІТІ, ЧІТІ — БЕНГ, БЕНГ — Chit-
ty, Chitty — Bang, Bang. Англійська
музична комедія з фантастичною фа-
булою. Дія проходить дуже живо.
Грають Дик Ван Дайк і Селлі Ен Говс.
БОРОТЬБА З ПЕКЛОМ — The
Hellfighter. — У цій мелодрамі Джан
Вейн старається погасити горючі
джерела нафти. Його партнеркою є
Катерина Росс.

НЕМОЖЛИВІ РОКИ — The Im-
possible Years. Фільм змальовує ра-
зючу прогалину між генераціями.

ПОДОРОЖ ДО ЄРУСАЛІМУ —
The Journey to Jerusalem. — Доку-
ментальний фільм із подорожі по Із-
раїлі з участю диригента Бернштайна.

РАББИ — Robby. — Цікаві пригоди
молодого хлопця, що опинився на не-
замешкалом острові та зустрівся з
тубильцем.

ТАМ, ДЕ ОРЛИ ЗМАГАЮТЬСЯ —
Where the Eagles Dare. — Історія
двох альянтських спадунів, що в Ба-
варських Альпах стараються визво-
лити полоненого американського ге-
нерала. Грають Ричард Биртон, Клін
Іствуд і Мері Юр.

Вітаємо великий Празник

Алла Коссовська

У Великодню Ніч

Ніч оксамитна, ніч Великодня
Над усім світом неба безодня,
Блимають лагідні вогники свіч,
Ніч Великодня, освячена ніч.

Серце тріпоче в якомусь зворушенні,
Всі почуття перемішені, зрушені,
Всі піклування усунено пріч,
В ніч Великодню, задуману ніч.

На кладовищі червоні ляпади:
Душі спочилих Воскресенню раді.
Ніч таємнича, ніч Великодня,
Чом ти така незвичайна сьогодні?

Може тому, що навколо у темряві,
Блимають вогники ніжно-таємнії?
Може тому, що нам душі замучила
Туга за домом, гірка і жагучая?

Ти ж нам навіюєш, ніч таємнича,
Теплу надію, що нас ще покличе
Наша Батьківщина, наша країна
В час Великодній свого Воскресіння.

П'ятдесятій Великдень зустрічаємо вже після злуки українських земель в одну Українську Народню Республіку. Вітаємо цей радісний празник Воскресення Христового у ювілейному році нашої злуки. Вітаємо його тим більше, бо цей рік приніс нам об'єднання наших сил, розпорошених у цілому світі, скріпив нашу волю до збереження нашої самобутности та дав надію, що свідомість завдань українців у діяспорі міцніє.

Рівночасно маємо докази пробудження тієї свідомости і в Рідному Краю. Чуємо голоси щораз більше молодих людей, що прагнуть свободи для свого многострадального народу та готові на найбільші жертви в обороні його прав і культурних ціннощів. Ці голоси є доказом живучости й моральної сили нашого народу. Вони сповняють нас гордістю й вірою у його майбутне.

Але пам'ятаємо й про те, що там мільйони людей позбавлені Божого слова і духової потіхи. Не буде кому посвятити паски, не буде кому заспівати величньої пісні перемоги життя над смертю „Христос Воскрес“ . . .

Але Христос таки воскресне й цього року в Україні! Воскресне в мільйонах сердець і буде ходити від села до села, від хати до хати. Наші батьки, брати і сестри привітають його піснею „Христос Воскрес“. А голова родини при заслонених вікнах поблагословить паску і писанки. І коли сім'я з'єднається духом і спільною молитвою, сам Бог освятить її Великдень — такий похожий на Великдень перших християн.

Ми знаємо, що віра в Україні живе, що вирвати її з сердець живих людей не сила навіть наймогутнішому диктаторові. Релігійність українського народу органічно зрослась із його духовістю, культурою й побутом. І доки житиме український народ, нікому не вдасться знищити в його душі Божий первень.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

кличе

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Управам Окружних Рад і Відділам нашої організації,
Управі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО)
і складовим організаціям СФУЖО в усіх країнах нашого поселення
шле сердечне, щире привітання.

Вітає зі Святом Воскресення Христового все наше громадянство.
Редакція й Адміністрація Нашого Життя передає Великодній привіт
своїм співробітницям, передплатницям і прихильницям.

Наталія Чапленко

Великодній Четвер

Свято Воскресення Христового переплітається з передхристиянським Святом Весни, що було пов'язане з культом сонця. Ці весняні свята покривалися з Великим постом, що не гармонізував з їх настроєм. Церква їх поборювала і наш народ старався ці святкування погодити з християнською вірою. Через віки вони дійшли до нас, хоч їх первісне значення призабулось.

У Великому Тижні на спеціальну увагу заслуговує четвер, що його звуть чистим, живним, а в християнстві страчним. Тоді то виконували ряд робіт, пов'язаних із приготуванням до Великодня.

Першою з них — це було суцання с в і ч о к із воску. Це робив господар разом із господинею (знак, що ця обрядова функція дуже важлива!) щоб зладити трійцю. Складалась вона з трьох грубих свічок, що їх вкладали в китицю сухих квітів-зілля, назбираних на Маковея, Купала чи під час Зелених Свят.

Свічка, лямпада чи навіть авреоля на іконах святих в уяві наших перших християнських предків спліталася з культом бога сонця і вогню, що його церква побо-

рювала. Перша символіка трійці була поганська. Маємо 2 версії. За однією перша свічка була в пошану сонця, друга покійників, а третя живих. Друга версія каже, що вони знаменували небо і сонце, землю і воду та повітря з віриєм. Християнство перейняло цей звичай трьох свічок, тільки завітало їх на честь св. Трійці.

Свічки ці були довгі і важкі, бо світили їх не тільки на Страсті у четвер, але в п'ятницю на Плащаниці і на Воскресній Утрени. По Страстях полум'ям свічки викопчували хрести на сволоках і порозі, що мали відвертати пожежу. Та й свічки з трійці зберігали, бо їм приписували магічну силу. Вона відвертала грім і хвороби, її давали померлому в руки.

П а с к и. У четвер починають пекти паски. Було їх три роди — жовті (їх пекли в четвер), білі в п'ятницю, а чорні в суботу. Мало це також символічне значення (для сонця, для покійників і для живих). Додавали до них пахучого зілля, а для жовтої барви шафрану. З того вишили наші баби на яєчних жовтках.

Печення пасок — це був ритуал. Піч розпалювала господиня сухи-

ми дровами, що їх впродовж Великого Посту по одному поліну кидала на горище. До розпалу додавали свяченої верби. В хаті мала бути цілковита тишина, а садження відбувалось із приговорюванням і молитвами.

Ось деякі з таких примівок: „Свята паско, будь велична і красна як сонце, бо сонцю тебе печемо. Хай усі (перераховує членів своєї родини) будуть здорові. Щоб діти так швидко й красно росли, як ростеш ти. Світи нам, паско, як світить сонце ясне; щоб хліб на ниві був такий багатий, як ти велична...“

Або друга: „Хай будуть праведні душечки чисті і святі, як чиста, свята й велична ця паска. Вам, родителі наші, ці паски печемо, шануємо вас, а ви допомагайте нам...“

А коли пекли чорну паску (разові паляниці), тоді господиня висловлювала пошану землі-матінці і бажала всім живим, людям, худібці здоров'я і всякого добра...*)

Гнат Хоткевич описує в творі „Кам'яна душа“, як у гуцулів чоловік (господар) ставав на порозі, щоб нікого не впустити до хати

*) С. Килимник: „Український Рік“, 1962.

(„аби не врік“), а коли господиня саджала паску в піч, тоді він вистрелював із пістоля і такі стріли селом лунали. А вона приговорювала: „Йкас лізеш у піч ладна та гладонька, така абис і вилізала“. Разом із паскою приготувляли сіль до Великоднього столу. Грудку солі загортали в ганчірку і клали в піч. Ганчірка обгоріла, а сіль зберігали на Великдень. Тоді господар клав ту сіль на паску і ставив на покуті.

У четвер варили ще яйця на крашанки і пізніше занурювали їх у краску. Яйця на писанку, як відомо не слід варити, бо лушпиння тоді не приймає добре краски і воску. Та в багатьох околицях писання писанок уже перевелось і там їх заступали крашанки — яйця, пофарбовані в різний кольор.

У четвер також кололи кабана, щоб сало було чисте, щоб у ньому нічого шкідливого не завелось. Але ще давнішим звичаєм треба вважати колєння поросяти. Це відгук стародавньої живої жертви, що в християнських часах заступлено печенням поросям, яке треба було посвятити з хрином у зубах разом із паскою. Зчасом порося заступила печена шинка.

Ось така то „не важка“ робота мусить бути зроблена в четвер при дуже строгім пості. Родина в цей день їла пізно вночі по Страстях. Це була дуже врочиста вечеря, що збирала всю родину довкруги стола. Страви були пісні на олії і нагадували собою Свят-Вечірні, тільки були скромніші. Кім-пінська-Тацон у своїй книжці „Рік у житті української господині“ згадує, що був пісний борщ, смажені оселедці і пироги з гречаною кашею. Могла бути і кутя. Згідно з дослідями Килимника ця вечеря тому була така святочна, що її родина ладила на пошану своїх покійників і вірила, що покійники разом із нею її споживають. Тому під час вечері був поважний настрій, ніхто не сміявся і голосно не говорив. В часі вечері від столу не вставали.

З найбільшою увагою і повагою вислухували 12 Євангелій про муки Христові, переплітани сумним передзвоном. У Галичині малі хлопці приготувляли тарахкала й ними калатали під час дзвоніння.

Увага! Референтки суспільної опіки!

Наш плян праці передбачує для нас завдання впродовж цілого року. Але в це велике свято Воскресення Христового стараймося особливо згадати всіх потребуючих, що є близько нас. Відвідаймо хворих, приготуймо кошик для старших, запросімо на Свячене всіх самітніх. Привітаймо писанкою наших воєв'як у Вієтнам! Зогріймо в це велике свято всіх знедолених!

Марія Химинець
Референтка Сусп. Опіки Гол. Управи

Це збільшувало ще незвичайність і чарівність відправи. Додому повертались гідно й осторожно з запаленими свічками і трійцями, щоб донести вогонь додому. Бо ж треба підкурити все господарство, викопити хрести і поставити свічку на почесному місці.

В що ніч чоловіча молодь (жінки не брали участі) мала роботу. Запалювала „живим вогнем“ вогні на узліссі, близько води, на горбках. Заграву від тих вогнищ видно було далеко. Вогонь цей очищував поле, худобу, бджоли і майбутній урожай. Сповнював цей вогонь ще дуже важливу функцію — просвічував дорогу покійникам, що в цю ніч святкують свій Мертвецький або Навський Великдень. На весну оживає ціла природа, то й покійники виходять „на цей світ“, щоб також розважитися. Було таке повір'я, що вони встають опівночі зі своїх гробів і на звук дзвонів сходяться в церкві зі своїм мертвим священиком, дяком, дітьми, що тримають крашанки, наповнені клоччям... Ніхто живий не може підглянути того. Про той Великдень є багато легенд, а Квітка-

Основ'яненко описав його у своєму оповіданні „Метрвецький Великдень“.

Тоді, коли згідно з віруванням мерці опівночі правлять Службу Божу, ціла родина, що повернулася зі Страстей, засідає врочисто до вечері. Рештки її залишають на столі, бо по відправі небіщики прийдуть її їсти.

Отже бачимо, як уміло наші предки получили свої обряди, ще створені в поганських часах, із звичаями християнського часу. Адже вечерю у Страстний Четвер напевне всі споживали в набожному настрою, вислухавши 12 Євангелій і готуючись на завтрішний день до Плашаниці. А й до того ця вечеря для багатьох була останньою їжею перед розговінням, бо багато людей засуджувало себе на строгий піст.

Страстний Четвер уміщував у собі прадавні первні, що дістали нове значення у сучасній добі. А й показував, яка сила роботи спаладала на українську господиню, що вміла це все погодити у своєму трудному житті.

Головній Управі й Екзекутиві СУА

Окружній Раді СУА

та всьому членству СУА

кличемо радісне

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

УПРАВА І ЧЛЕНКИ 59 ВІДДІЛУ СУА

у Балтиморі, Мд.

На виховні теми

Знову про гагілки

Чи Ви, Дорогі Матері, вчите Ваших дітей співати гагілки? „Подоляночки“, „Великого Шума“, „Містка“, „Іванчика-Подоляничка“, „Кривого танцю“, „Кострубонька“, „Зельмана“... Чи вітають Ваші діти весну радісною веснянкою „А вже весна, а вже красна“?..

Знаю заздалегідь, що скажете: „Навіщо дитині тут в Америці, в Австралії, а чи навіть в Європі, знати гагілки? Коло церков їх не виводять, а на сцену акторами мої діти не збираються, а як колись і потрібно буде, то їх навчать“.

На те мусимо сказати, що однак, добре є вивчати гагілок і Ваша дитина буде колись вдячна Вам за те, що винесла з дому знання цього циклу української пісенності. Вже в дитячій світличці вона у грах зустріне з цими піснями, а дещо старшого в організаціях молоді і на наших імпрезах, де часом виводять хороводи в передвеликодньому часі. Теж у деяких рідних школах, а на українських весіллях, чи забавах гості є мило заскочені, коли бачать, як і старша молодь весело бавиться при гагілці-хороводі і як наші „Подоляночки“, „Шуми“, „Царівни“ й ін. до того надаються.

У школі українознавства Ваша дитина довідається, що ці, часто для неї без значення рядки гагілки, криють глибокий зміст, є символами окреслених понять, життєвих з'явищ і загальних правд. Що напр. „Кривий танець“ є символом безконечності, „Кострубонько“ — побіди над смертю, а інші знову відбивають народній побут, або якусь історичну добу. Відбивають вони світогляд наших предків, пов'язують дві, тисячолітні доби культур, до- і християнської зі собою.

Дозрівши до вищої освіти, молодь прочитає про походження цих старовинних пісень і обрядів, про спільні риси з подібними творами інших народів та про те, що з усіх

цих народів український захочав найбагатшу скарбницю весняної пісенності і обрядовості.

І так те зерно, поодинокі пісні і гри, що мати кине в молоду душу, розвинеться з часом в чудовий квіт, замилювання української людини до рідної культури і плекання рідних традицій. Бо щоб шанувати свою культуру, треба її знати, а щоб любити, треба в ній виростати і прив'язатися до неї з молодих літ.

І. В.

Розмова з мамою

ПРО ВЕЛИКОДНІ ЗВИЧАЇ

Мої діти минулого року так „вшанували“ традицію обливаного понеділка, що і сухої нитки на них не було!

Цікаво було б знати, які ще інші є звичаї, зв'язані з Великоднім понеділком?
Софія Л.

Ми вдячні, що Ви поставили це питання. Справді, небагато знаємо крім обливання водою, що прийнялось по всій Україні, а яке походить ще з прадавніх часів, коли то наші предки з приходом весни очищували себе водою.

Та є ще один дуже гарний і сердечний звичай, який варт того, щоб ми його ввели у своїх родинах і його цілком добре можна погодити з модерним часом.

В Україні був і, віримо, що й надалі перестерігається звичай, що у Великодній понеділок усі приятелі й рідні один одного відвідували, христосувались (тричі цілувались) та обов'язко-

во обмінювались писанками. Тому Великодній понеділок зветься „волочільним“. Але Вас цікавить, яка роль дітей у тому дні.

Вони вже зранку збираються відвідувати отця пароха, рідних, а найважливіше — хрещених батьків, яким несуть звичайно дарунок із пиріжків та кілька писанок. Коли дитина приходить до хрещеного батька чи матері, вітається словами „Христос Воскрес — будьте здорові з празником“, а хрещений відповідає: „Спасибі і тебе поздоровляю, рости великий (чи велика)“. Тоді дитина розвиває свій подарунок і кладе на стіл. В заміну за це дістає дрібні гроші, а дружина хрещеного батька дає дитині гостинець із крашанок та цукорків (ніколи гроші). Виправляючи домів, каже: „Йди, дитино, з Богом!“

Таких дітей називають „христосувальниками“ або „волочбниками“, а подарунок, що його одержали, „волочбнею“. Його обов'язково мають принести додому й передати своїй матері, а вона опісля всіх дітей рівно обдаровує.

Який зворушливо-родинний звичай!

Дорогі матері! Зі Святом Воскресіння вітаємо Вас, а Вашим дітям кличемо „ростіть великі!“ У багатстві української культури і духових надбань своїх предків! **Роксоляна**

НОВІ ВИДАННЯ

БІМ-БОМ, ДЗЕЛЕНЬ БОМ, народня казка, мал. О. Судомори, В-во ОПДЛ, Нюрнберг-Мюнхен, ст. 12. Ціна 60 ц.

ВІЙНА ГРИБІВ ІЗ ЖУКАМИ, віршована казка, мал. О. Судомори-Ю. Матушевського, В-во Книгоспілка, Нью Йорк 1959, ст. 8. Ціна 50 ц.

Народні казки чудово ілюстрував мистець Охрім Судомора. На цих веселих, жартівливих рисунках виробляло свій смак уже два або й більше поколінь української дітвори. Тому добре сталося, що ці книжечки перевидано і для теперішніх українських дітей. Милозвучний текст діти легко вивчають напам'ять, коли хтось із старших його прочитає.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

Ліна Костенко

(Докінчення)

На IV. Конгресі Українських Письменників у березні 1959 р. Микола Бажан висловив їй строгу догану і порадив авторці змінити свій поетичний стиль.⁶ Але Ліна Костенко не покаялась. Свою відповідь вона висловила мовчанкою. Впродовж 1958—1960 рр. ні один її вірш не появився в українських літературних журналах УРСР. Щойно в 1961 р., в період нової літературної відлиги, твори поетеси почали знову появлятися в періодичній пресі. Вийшла тоді також нова збірка її віршів п. н. „Мандрівки серця“.⁷ Нові твори були доказом, що Ліна Костенко не відступила від шукання нових форм поетичного вислову. Хоча вона трохи стримувалась від експериментування вільним віршем, проте розвинула свою власну поетичну мову і свій власний поетичний стиль. Свіжий, самобутний голос поетеси пробивається хочби в цій ліричній мініатюрі:

**І день, і ніч, і мить, і вічність,
і тиша, і дев'ятий вал —
твоїх очей магічна ніжність
і губ розплавлений метал.**

**В ніч високосного притулку,
коли йде обертом земля, —
ти до плеча мене притулиш
безсмертним рухом скрипаля.⁸**

Ліричний патос поезії Костенко не оснований на почутті. Її сила лежить у думці, що перейшла в почуття, в глибоких роздумах про суперечності людського серця. Немає нічого тихомирного, спокійного та погідного в її поезії. Її вірші хвилюючі і пристрасні. Самотність, невтомний біль та внутрішній неспокій — це невід'ємні частини її поезії.

Особливої уваги заслуговує поема Ліни Костенко „Мандрівки

⁶ Микола Бажан, „Літературна Газета“ з 17. березня 1959 р.

⁷ Ліна Костенко, „Мандрівки серця“, Київ, Радянський письменник, 1961.

⁸ Ліна Костенко в „День поезії“, Київ, Радянський письменник, 1963.

серця“, притаманним їй глибоким філософським роздумом. Поема написана у формі ліричної казки, яка описує труднощі людини, вродженої з „надмірно великим серцем“. Але серце порожнє, і герой постановляє знайти щось, чим було б можна його заповнити. В мандрівках докруги світу він знаходить багато символічних картин, що зображують страх, страждання, самотність та розпач на землі; „Вічну Матір“, яка важко працює, щоб охоронити дітей своїх від голоду; піднесені руки погребаного вояка, що просять справедливості від людей; „Чорного Бога“, розп'ятого расовими пересудами та дику потвору Василіска, символа всіх диктаторських систем у світі. Вмираючи в тюрмі цієї потвори, герой стверджує, що серце його вже не порожнє. Воно наповнилося співчуттям до нещасної людської долі. Коли вже остання сила відходить із його тіла, і його серце вже майже не б'ється, героєві з'являється остання картина — він сам, його незламний дух, що прийшов вирятувати його від катастрофи. І мандрівник ставить йому вічне питання:

**Чом є люди, горем опечені?
Ненароджені — й ті приречені.
І навіщо їм смерть уготована?
Апробована... Гарантована...**

**Чом до старості від коліски
переслідує горе людину?
Вбивчий струй очей Восиліска
може вдарити щохвилини.**

**Ех ви ж люди!
Тисячі літ
підкоряли собі природу.
Є, наприклад, громовідвід...
Чом не має горевідводу?**

**— Як же можна його зробити?
Де узяти вміння і право?**

Тут дух його відповідає:

**Кров'ю серця свого скріпити
неймовірно, небачені сплави!
Працювати десятки літ,
Пересилити слабкість і втому —**

**І поставити горевідвід
На землі біля кожного дому!⁹**

Поема кінчається оптимістичним тоном, проголошує перемогу людського духа над усіма силами зла. Мандрівник врятований, і він символічно переймає завдання зужити своє надмірно велике серце для створення кращого світу. Моральна і гуманітарна причетність тут чітко накреслена. Думка глибока і зріла. Могутній дух людини мусить вічно боротися з бездіяльністю та порожнечею людського серця, щоб збудувати „міцний підмурок для Вселюдського Горевідводу“.

В загальному поезія Ліни Костенко 1961-62 рр. знайшла ряд доброзичливих відгуків, хоч і відчувалося нестійке становище поетеси.¹⁰ На початку 1963 р. вийшов кіносценарій Костенко та Добровольського „Перевірте свої годинники“¹¹ Нова збірка поезій „Зоряний інтеграл“ була готова до друку.¹²

Та тонка струна короткої радянської відлиги знову обірвалася. Після Хрущовської догани письменникам у березні 1963 р. секретар КПРУ А. Скаба засудив ідеологічний зміст творів Драча, Вінграновського та Костенко.¹³

Після цього твори Костенко майже зникли зі сторінок радянської преси. „Зоряний інтеграл“ до сьогодні не появився в друку, і лиш кілька віршів із цієї збірки дійшли до нас у перекладі на чеську та російську мови.

Також вірші, що мали друкуватися в 1966 р. в журналі „Жов-

⁹ Ліна Костенко, „Мандрівки серця“ в збірці „Мандрівки серця“, стор. 68—108.

¹⁰ Леонід Новиченко, „Літературна Газета“ з 26. січня 1962 р. — Віктор Іванисенко, „В пошуках радості і краси“, „Вітчизна“, ч. 10, 1962.

¹¹ Л. Костенко, А. Добровольський, „Перевірте свої годинники“, „Дніпро“ ч. 2, 1963.

¹² Оголошення в каталозі „Нові книги УРСР“, 1963.

¹³ А. Скаба, „Правда“, 14. квітня 1963.

На актуальні теми

Наші засадничі думки

Між „засадничими думками“, висловленими в статті п-ні Марти Ярош у ч. 10, 1968 р. Н. Ж., під тією ж назвою, є такі, що торкаються освітньої дії США. А вона згідно з нашим статутом спрямована на збереження національної свідомості, плекання української традиції і культурних надбань українського народу.

Авторка у своїх „думках“ змагає до того, щоб молода членка США „читанням преси, журналів та видань різ-

тень“, не були опубліковані. Зате в червні 1966 р. вийшла стаття секретаря Київської партійної організації В. Бойченка в „Комуністі України“. Він пише:

...не можна миритися з тим, що деякі молоді мистці піддаються нігілістичним настроям, захоплюються формалістичними течіями, іноді висловлюють ідейно шкідливі твердження (на зразок буржуазного лозунгу якоїсь „надкласової свободи творчості“). Такий закид у першу чергу можна зробити на адресу літературних критиків І. Дзюби, В. Стуса, поетеси Л. Костенко.

Де і коли Ліна Костенко висловила думки, пропагуючі „надкласову свободу творчості“ невідомо. Відомо тільки, що при кінці 1966 року ім'я Ліни Костенко було викреслено навіть із редакційної колегії журналу „Жовтень“. Сьогодні Ліна Костенко зовсім ізольована від літературного життя Радянської України. Вірна своїм принципам, вона не схилила голови перед суворою критикою реакційних кіл. Не зважаючи на це, її недруковані твори, широко відомі в колах радянської інтелігенції.

Можна висловити тільки надію, що дійсність не зломить духа цієї оригінальної молодої поетеси. Хочемо вірити, що талант Ліни Костенко знайде ще відповідне призначення. Бо ж здається кожна нація у світі могла б гордитися Ліною Костенко, яка у відповідних життєвих умовах могла б стати поетесою світової слави.

них політичних напрямків і угруповань витворила собі свій власний індивідуальний погляд, а не безкритично приймала накинений чоловіками, товариством чи хвилево сильнішим політичним угрупованням“. Підтримуємо цю думку. Але звертаємо увагу на те, що молода членка приходиться до організації вже дорослою громадянкою, яка набула своє політичне освідомлення через освіту в школі й у рамках різних молодечих організацій. Там вона проходила ту саму освітню чи вишкільну програму, що й хлопці. Тому незрозуміло, чому вона нараз мала б прийняти „безкритично“ світогляд свого чоловіка, товариства чи якоїсь політичної групи.

Проводити в нашій організації політичний вишкіл не так легко, бо наше членство приналежне до різних політичних груп. Та й такий вишкіл міг би легко дістати партійно-політичну закраску, а цього ми хочемо уникнути. На терені нашої організації знаходять спільну мову жінки різних політичних угруповань і тим ми гордимось. Цю точку нашого статуту, а саме „політичну понадпартійність“ дуже дбайливо зберігаємо, бо в нашій роз'єднаній суспільності хочемо бути об'єднуючим чинником. І це у великій мірі та в різних випадках нам удалося досягнути.

Наша участь у „розв'язуванні важливих громадських і політичних проблем нашого часу“ не така вже мала. Голова США п-ні Стефанія Пушкар є членом Екзекутиви УККА і має змогу висловитись до різних справ. Бажаючи вплинути на їх упорядкування п-ні Іванна Рожанковська, наша програмова референтка, виступила на терені УККА з доповіддю про потребу координації й упорядкування праці громадських організацій. Її детально розроблений проект прийняло наше громадянство і наша преса дуже прихильно. Ця доповідь була розіслана Відділам США.

Слушним вважаємо бажання авторки, що членки повинні пізнати сучасний стан України. Наша культ.-освітня референтура вже давніше почала

працю в тому напрямку. Тут пригадаю доповідь п-ні Ярослави Томич „Советський Союз, як колоніальна імперія“, п. Володимира Одайника „Роль нашої молоді“ й Іванни Верховинської „В Україні зацвів ломикамінь“, що були обговорені у Відділах США. Книжки В. Черновола „Лихо з розуму“ й О. Гончаря „Собор“ тепер дуже жваво обговорюють у наших Гуртках Книголюбів.

Радію дуже висловом авторки, яка ставить ідею плекання рідної мови на першому місці у збереженні національної культури. Є відрядне явище, що саме молоді матері, від яких залежить виховання молодого покоління, дають ініціативу до того. Плекання рідної мови — це складне завдання і вимагає співпраці різних чинників. Але головне значення має тут родина, батьківський дім. Тому треба усвідомити собі, що й батьки повинні рідну мову удосконалювати й збагачувати.

XV. Конвенція США пішла назустріч цьому бажанню й ухвалила „плекати й удосконалювати українську мову шляхом творення мовних гуртків“. Тепер лишається лиш провадити це в життя і воно є власне завданням нашого молодого членства.

Цікава стаття п-ні Ярош заслуговувала на те, щоб до неї висловились наші молодечі Відділи. На жаль, вони не забрали голосу в журналі, хоч віримо, що основно передискутували ці справи на своїх сходинах. А може почуємо й відповідь їх референтки п-ні Наталії Даниленко, до якої листаття п-ні Ярош була звернена? Ці справи слід якнайширше обговорювати в журналі, щоб узгіднювати різні думки і різний підхід у напрямках нашої освітньої праці.

Наталія Чапленко
культ.-освітня референтка
Гол. Управи

НОВИЙ ДОБРОДІЙ НАШОГО МУЗЕЮ

У жовтні 1968 р. 57 Відділ у Ютіці зголосив свою охоту стати Добродієм нашого Музею і вплатив суму 100 доларів. Радіємо цим проявом зацікавлення нашим народним мистецтвом. Це вже п'ятий Добродій з-поміж Відділів США, що підтримує наш Музей такою річною вкладкою. Це дасть змогу нашому Музеєві поробити деякі потрібні вклади.

Великдень у Бачці

Скоро приходить весна у наддунайських селах, де живуть бачванські русини-українці. Не раз у половині квітня вже добре розпочались роботи в полі і городі, коли наближається Великий Тиждень. А тоді все треба заперестати. Бо на обійстю треба дати лад, хату треба спорядити. Великдень — це велике свято! Всюди мусить бути чисто й охайно.

Так розумували наші господарі й господині в наддунайських селах, де поселилось це наше карпатське плем'я около 200 років тому. За той час воно твердо держалося віри і своїх звичаїв. А й тепер користуються своїм карпатським говором, що його уживають на Пряшівщині.

Великодній кошик

Це є знаряддя, в якому несуть святити Божі дари. До кошика кладуть по середині паску, а кругом неї — варену ковбасу, кусник вареної шинки, крашанки, білі варені яйця, масло, сир, солодкі колачики, хрін і сіль.

Паску печуть у Бачці з білого борошна, високу, гарну і багату у різні прикраси. З тіста господині виробляють хрести, квіти і пташки і це все вміло розкладають по її поверхні. Це все залежить від їх уміння, як вони справляться з тим. Пасок печуть кілька різної величини в кожному господарстві а та найкраща призначена до кошика на свячення. Посвячену кладуть

по середині святочного стола і там вона цілі три дні радує всіх.

Несучи до церкви, прикривають свячене гарним, смугастим ручником. Давніше носили святити паски у домотканих скатерках, що звуться „партоками“. Від їх узористого ткання в червоній красці аж рябіло довкруги церкви.

Писанки

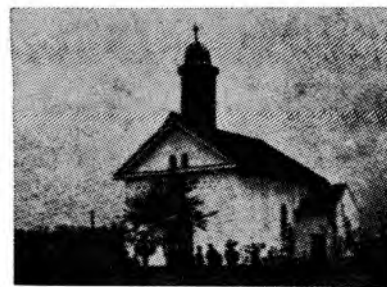
Давніше писалося більше писанок, як тепер. Взори були квітчасті у небагатьох красках. Тепер цей звичай виходить із ужитку, а частіше фарбують яйця у двох основних красках — червоній і синій, рідше в інших кольорах. Ті дві краски найчастіше зустрічаються в орнаменті русинів-українців.

Писанки і крашанки (фарбовані яйця) обов'язково повинні бути на святочному столі. Поруч них є й білі варені яйця, що їх несуть святити.

Писанки і крашанки підготовляються в Велику П'ятницю, бо так кажуть старі люди, що такі добре пофарбуються і можуть довго стояти. Кожне господарство їх підготовляє, бо потрібні для дітей, що ними тішаться та й для „облівачів“ у Великодній понеділок.

Свячення

Коли закінчується на світанку Воскресна Утренья, тоді вже на церковному подвір'ї уставлені два ряди Великодніх кошиків. А біля кожного господина, святочно при-

Церква у Лішні Крижевацької Епархії

Church in Lisnia, Ukrainian village in Yugoslavia

брана, як пава. Коли пан-отець посвятить, тоді кожна хапає чим скорше свого кошика і спішить із ним додому. Не раз при церковній брамі счиниться сутолока, багато кошиків, трудно виминути. Але господині не дбали, чи придавить паску або згубить колачик. Найважливіше було, щоб перша прибїгла до свого дому. Є таке повір'я, що коли вона перша вспіє прийти зі свяченим додому, то їй щастити буде цілий рік у роботі. Перша зіжне жито і всяка інша робота в домі і на полі буде вчас закінчена!

„Обліване“

На другий день Великодніх свят хлопці йдуть обливати дівчат. Їхали з парадом возом, прибравши коней рушниками і паперовими квітами. В останньому часі користувались велосипедами, прибравши їх у паперові квіти, а декотрі й пішки вибирались до цього діла.

Садиби, де були дівчата, мали того дня широко відкриті ворота. Тому святочний віз із хлопцями в'їжджав на швидких конях із розгоном на подвір'я та й завертав хвацьки кіньми й возом „на двох колесах“, мало не висипавши сидоків із місць. А опісля спинювали баских коней й один за одним обливали дівчину, аж була мокра, як качка! (Та невже качка буває мокрою? — складач).

Бувало, що дівчата втікали й ховались від „облівачів“ на горіщі чи в іншому закутку. Але частіше чекали на них і не втікали. Що більше „дзівка“ мала „облівачів“, то вважалось, що вона більш популярна в селі. Хлопці обливали горнятками, кухлем або й відром... Мати чекала збоку з рушником, щоб дівчина могла у-

Садиба середнього заможного селянина в Дюрдьові, Бачка
House of a farmer in Diurdlow, Yugoslavia

тертись. Потім годилось прийняти хлопців вином або горілкою.

Коли обливали, то вітали її словами „Христос Воскрес!“ і хлюпали водою, а вона відповідала „Во істину воскрес!“ і так усе відбувалося тричі. Не раз траплялось, що дівчина мусіла перебиратись до суха за кожними „облівача-ми“, бо так ґрунтовно її обляли.

Дівчата теж ідуть обливати хлопців на третій день свят. Але не ходить їх так багато та й не роблять того так дошкульно.

Одружені чоловіки й жінки теж ходять обливати, але тільки своїх сусідів. Тому в обливаний понеділок багато радості в селі з цього правдавнього звичаю.

Поволі свято Великодня наближалось до кінця. Третього дня вже дівчата могли показатись на відправі у церкві, а господині видобували рештки пригодованої їжі з печі. Господарі поглядали на небосклін, обдумуючи погоду, що випаде на завтра. Бо це вже робітний день, а робота в полі чекає їх.

Ю. К.

Окрім власних спогадів використано для тієї статті оповідання Мелани Горняк-Колесарової, нар. 1898 р. у Коцурі, Бачка, Марії Колесар-Стрибер, нар. 1920 р. у Дюрдьові, Бачка, М. Блишки, нар. 1884 р. у Дюрдьові, Бачка, та Г. Саломуна, нар. 1894 р. там же.

ВИСТАВКА КНИЖКИ І ПРЕСИ В НЬО ЙОРКУ

В рамках святкування 100-річчя Т-ва „Просвіта“ була влаштована виставка української книжки й преси від 2. до 12. грудня 1968 р. Центром її були рідкісні видання „Просвіти“ і фотознятки з її діяльності на рідних землях і в Америці. Взяли в ній участь видавництва наукових і суспільних організацій, а також місцеві книгарні. Жіноцтво репрезентувало В-во „Наше Життя“, що дало гостинне місце всій жіночій пресі на еміграції. Осібне місце займала „Жіноча Творчість“ із книжками всіх еміграційних письменниць і ювілейними виданнями жіночих організацій на еміграції. В її влаштуванні, як також чергуваннях допомагав Гурток Книголюбів при Окружній Раді США. Був також окремо „Книжковий Базар“, на якому розпродано 198 книжок, з того 110 дитячих із стенду ОПДЛ. Залю прикрашували картини з галерії О. Соневицької. Ви-

3 листів до Редакції

БЕЗ ОПИТУВАННЯ

У рубриці „Що скажете про нас?“ знайдете думки наших читачів і прихильників, що відповідають на наш заклик — відгукнутись на наше 25-ліття. Але наспівають листи й без нашого опитування. Тим цінніші, що написані з власної спонуки.

Один із таких листів тут подаємо. Авторка не хотіла виявляти свого прізвища, хоч воно редакції є відоме. Тим легше буде нашим читачкам відгукнутися на думки того листа. А вони вимагають висвітлення. Справа фінансування наших починів і жертвенности членства — це суттєва сторінка постави до своєї власної організації. Друга справа — чи маємо використати для того власні фонди, чи також покористуватись чужими у формі платної реклами.

ЧИ ЦЕ СПРАВДІ НАШ ЖУРНАЛ?

У жовтні м. р. у нас на сходах відчитано листа Централі з повідомленням про 25-ліття Нашого Життя та цінником оголошень. Там було сказано, між іншим, і те, що наш журнал потребує оголошень і тому закликає членок до того, щоб членки їх зібрали. Централь США піддає думку, що замість збірок на пресовий фонд, можна б у такий спосіб придбати фонди на підтримку журналу.

Переглядаючи звіти поодиноких Відділів, я зауважила їхню жертвенність на різні цілі — напевне дуже важні. З другого боку датки на потреби нашої Централі чи на пресовий фонд журналу не відповідають першим. Часто треба на Відділі провадити „гарячу дискусію“ тому, що членки вважають більш доцільним — призначити більшу пожертву на ту чи іншу ціль, ніж на почини Централі або на пресовий фонд журналу, трактуючи такі датки, як щось другорядне, менш доцільне.

Знаємо, що адміністрація журналу спирає свій бюджет тільки на передплатах, жертвах Відділів і нечисленних читачок. Приходиться подивлятися, як адміністрація може „в'язати кінці“ при тих скромних фондах, які має до диспозиції. Списки датків на

ставку відвідали зорганізовано молодечі організації, українська школа ОО. Василіян і школи українознавства. Для них були спеціальні гутірки про „Просвіту“.

пресфонд є невеликий; а де ж Союзняки і читачки, що своїми датками підтримали б наш журнал? Чи справді треба Централі звертатись листом до членок із закликом — роздобувати оголошення підприємств? Думаю, що ні!

На мою думку, оголошення попускають вигляд журналу. Чи не погодитесь зі мною в тому, що Наше Життя — це одинокий журнал, що є такий і н ш и й. Саме тому радо його читаємо, що кожна сторінка в ньому є виповнена і використана, якщо не організаційними справами, то загальногромадськими. Він одинокий дотепер не мав оголошень. Якщо приймуть оголошення, ми будемо пропускати цілі сторінки з нецікавою для нас рекламою якоїсь фірми в Шикаго, Філядельфії чи Нью Йорку, що зайняли місце цікавих і корисних статей і есеїв, що дають нам духову поживу. Своєю поставою в цьому ювілейному році докажимо, який дорогий та близький нам наш журнал. Нехай не буде ніодної Союзняки і читачки, яка не склала б своєї скромної пожертви на пресовий фонд і в той спосіб відзначила б 25 літ нашого журналу! Це ж наш журнал і для нас він призначений! Союзняк

ВИСТАВКИ МУЗЕЮ НАР. ТВОРЧОСТИ

При Музейному Комітеті створилася Комісія Виставок, яка дбатиме про окремі виставки експонатів з однією тематикою. Її очолює п-ні Христина Воевідка, яка згуртувала біля себе прихильників того діла.

Найближчою імпрезою, що її запланувала Комісія, — це виставка українського народнього мистецтва з нашого поселення в Югославії. Виставка покаже багату збірку народнього орнаменту маляра Юліяна Колесаря, тканини з Бачки і народній стрій. Все це доповнить мапа нашого поселення та невеличкий каталог.

Збірники для дітей СНІГОВА БАБА

Упорядкувала Марія Юркевич
— Ціна по 50 цт. кожен —
Замовляти в Централі США

Відійшла дослідниця

У журналі „Народня творчість і етнографія“, що виходить у Києві, появилася у 1967 р. коротка згадка про те, що 19. травня того року померла у Львові знавець українського народного мистецтва Ірина Гургула. Журнал присвятив їй невелику згадку пера Віри Свенціцької.

Ірина Гургула була добре відома серед свого і старшого покоління жіноцтва, що займалося пізнанням народного мистецтва. Цей рух захопив широкі маси Зах. України у 20-тих і 30-тих рр. І коли ці шукання й досліди були більш або менш вдалим замишуванням, Ірина Гургула стала науковим дослідником тієї галузі.

Вона народилася в Болехові у 1906 р., але її молодість і роки праці були пов'язані з Львовом. Студіювала слявістику з окремою увагою для етнографії. Її магістерська праця написана в 1933 р., була присвячена аналізу писанкового орнаменту. Ще студенткою стала працювати в Музею НТШ, впорядковуючи його багаті збірки. Свої досліди проводила над різними ділянками, публікуючи висліди їх у журналах „Нова Хата“ і „Жінка“. В останніх роках перед 2. світовою війною заплянувала велику працю про наше народне вбрання та лиш частина її появилася в друку.

Як член Гол. Управи Союзу Українок вона мала змогу керувати акцією збірок та плекання нар. мистецтва у низових клітинах. Її заслугою був перший показ нар. вбрання, що здійснився на Першому Жіночому Конгресі у Станиславові. У дальших Вечорах Народного Вбрання, що їх проводила кооп. „Українське Народне Мистецтво“ у Львові, вона брала живу участь.

Цікавилася вона також приміненням народних узорів і нар. стилю до сучасного вбрання. Її креації, здійснені при співпраці сестри Наталі, досягали вершку смаку й помисловости. Подаємо світліну однієї з них.

Ірина Гургула продовжувала свою дослідну працю і по 2. світо-

вій війні. В рр. 1944—1950 вона працювала заступником директора Державного Етнографічного Музею Академії Наук. Сполука кількох музейних збірок, м. Львова в одному Музею відкрили перед нею широке поле дослідів, яке вона використала. З того порівнюючи мало появилася друком. Це були — „Народні майстри“ (книга, написана разом із С. Чехович), анотації до альбому Олени Кульчицької „Народній одяг зах. областей України“ та співпраця в томі „Вбрання“ із серії „Українське народне мистецтво“, Київ, 1961. Щойно в 1966 р. появилася її власна праця п. н. „Народне мистецтво західних областей України“. Хоч дбайливо видана, проте вона не дорівнює своїм пляном і засягом задуманій праці про українське народне вбрання у роках 1937-39.

Несприятливі умовини не дали цій дослідниці виявити всіх можливостей. Але й так її роля в добу відновлення нашого народного мистецтва була дуже важлива. Вона дала напрям нашим шуканням у початках того руху і цим дослідям присвятила все своє життя. Вона була найкращим знавцем народного мистецтва Зах. України і треба дивуватись, як мало там у сучасних умовах використали це вміння. Також не знаємо, чи мала вона учнів, що успіли перейняти від неї це спрямування і дещо з її методів праці.

Всі, хто люблять народне мистецтво, згадають її, як видатного працівника цієї галузі, що дав цю замилування наукову підставу.

Л. Б.

ПРИВІТАННЯ ДЛЯ ВОЯКІВ У В'ЄТНАМІ

Із звітів Відділів знаємо, що в 1968 році скріпилася висилка привітів і пачок для наших хлопців, що воюють у В'єтнамі. Про таку висилку звітував 11 Відділ із Трентону, 19 Відділ з Амстердаму, 57 Відділ з Ютіки, 59 Відділ із Балтимору. 82 Відділ США з Бронксу вислав Різдвяне привітання з колядою, награне на ленту, яке пролунало в частинах, де є українські вояки.

У 30-тих рр. наше жіноцтво в Зах. Україні змагло до стилізації свого вбрання на народній лад. Були цікаві спроби застосування народних форм до міського вбрання.

Ірина Гургула, дослідниця нар. мистецтва, оперлася у своїх шуканнях на бойківському одязі. Ось вона в сукні з білої жоржети. Сукня дрібно рясована на зразок сорочок із Перегінська, викінчена червоною лямівкою внизу. Головна прикраса — це широке, різнобарвне намисто-гердан на шії. Зачіска: коси вінцем. Голова оповита вузьким герданом. Сукню виконала Наталя Гургула.

Irene Hurhula, who worked on research of Ukrainian folk art, died some time ago in Lviv, Ukraine

ПРИХИЛЬНИКИ МУЗЕЮ

Декілька Відділів США в тому році згадали наш Музей Нар. Творчости з нагоди розподілу своїх фондів. Хоч не рішилися стати Добродіями чи Опікунами, проте пожертвували на Музейний Фонд суму 25 дол. Це гарний подарунок, за який ми щиро вдячні. За те Екзекутива признала їм становище Прихильників Музею.

Це є Відділи — 24 Дочки України в Елизабеті, 34 у Коговізі, 62 у Сан Франціско, 70 у Пассейку і 73 у Бріджпорті.

Що скажете про нас ?

ПЕРЕГЛЯНЬМО „НАШЕ ІНТЕРВ'Ю“

Про зміст журналу говорять уже назви постійних рубрик, яких вираховувати тут не місце. Не знаю, чи я міг би до них дещо додати. Хіба б уляг намовам кількох тутешніх пань при зустрічі мин. року на Равті Інженерів і звертав би більшу увагу також на косметику і моди... Коли ж ідеться про мене, то мене — крім статей — передусім зацікавлює рубрика „Наше інтерв'ю“. Ця одна сторінка варта того, щоб за журналом сягнути. Скільки мистців з-поміж жінок ваші співробітниця (згадати б п-ні Н. Чапленко й інших) представили або пригадали читачам журналу. Взяти хоч би знову два останні річники: письменницю Любу Коленську, перекладача Оксану Соловей (чекаю на збірку А. Кам'ю і жалію, що для повісті Веркора „Море мовчить“ немає видавця!), літературознавця д-р Оксану Ашер, співачку Зою Гайдай, малярку Славу Туркевич і Христу Оленську з її пап'є маше, балерину Оксану Войновську і Тамару Вожаківську, диригентку Платоніду Щуровську, науковців Оксану Борушенко і д-р Наталю Фединську та чимало інших. Скільки цікавих подробиць про них я довідався або взагалі про їх існування! А в окремих статтях, що теж дуже цікавлять, де розглядається творчість чи діяльність жінок — невже це не буде цікавити й мужчин? А коли згадаю мою дружину, то хоч би те: скільки вона виписала приписів із стовпців Нашого Життя, а моя братова — скільки користувалась узорами вишивок? А якою цінністю є плетання народнього мистецтва та взагалі національної традиції!

Володимир Несторович
Дітройт

ПРО ЗУСИЛЛЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

Всюди є місце до поправки, є воно і в Н. Ж. Кину в цій справі кілька думок. Відчуваю в журналі брак спогадів і хоч час від часу якогось фейлетону. Та і врешті — не всі автори мусять бути жінки, можна містити також праці чоловіків.

А на кінець найбільша моя замітка. Матеріал Н. Ж. є безпосередньо або посередньо пов'язаний з українськими справами. Пишеться про національне поневолення, асиміляцію молоді, школи, мистецтво. Недавно тому відбулися в Америці можливо історичні вибори президента цієї країни. Наше жіноцтво йшло тисячами до голосування і кидало сміло свої голоси до урни. А цікаво було б знати, який відсоток нашого жіноцтва знає щось про ті великі й тяжкі зусилля американського жіноцтва, що ними воно вибороло право голосування, чи іншими словами рівноправність. Хоч та рівноправність у практиці дає ще багато до побажання, але основні підстави для неї є. На мою думку, Наше Життя повинно хоч час від часу кинути кілька думок у таких справах.

Марія Демидчук, Бруклін

ДОБРЕ РЕДАГОВАНЕ, БО РІЗНОМАНІТНЕ

Мене дуже цікавить рух і діяльність жіноцтва. Читаю в Нашому Житті все. Воно добре редаговане, бо містить різноманітний матеріал, яким цікавиться жіноцтво.

Зовнішня „шата“ естетична, гарно оформлена. Допишує щораз то більше молодих, що свідчить про зацікавлення.

Все хотілось би більше вишивок та куховарських приписів, трохи наших, трохи американських.

Слава Рубель
Нью Йорк — Бейсайд

ПАНІ, ЩО НЕ ХОЧЕ ПОДАТИ СВОГО ПРІЗВИЩА...

Нехай пишуть менше про з'їзди та збори, а подають більше практичних порад. Куховарські, навіть з неукраїнськими приписами, міжнародними, достосованими до теперішніх умовин. І поради. Про все. Чим прати, як що чистити, навіть як плекати квіти та... собак.

Прошу не подавати мого прізвища...
Н. Н.

НОВІ КНИЖКИ

Наталія Полонська-Василенко: ЗАПОРІЖЖЯ XVIII СТ. ТА ЙОГО СПАДЩИНА. Том 1, 2. Видання УВАН. „Дніпрова Хвиля“, Мюнхен, 1965. Ст. 400 і 242. Із передмовою Олександра Оглоблина.

В цій науковій праці об'єдналися напрямні дії історика д-р Н. Полонської-Василенко. У першому томі зібрано досліді Запоріжжя останніх часів, друковані в різних виданнях. А в другому томі опрацьовано заселення Південної України, яке формувалось під впливом Запорізької Січі. Видання являється вислідом 50-літньої наукової праці нашої визначної вченої.

НАУКОВІ ЗАПИСКИ. Видання Українського Вільного Університету. Мюнхен, 1965-66. ч. 8, ст. 234.

У науковому збірнику УВУ згадано в тому році дві знаменні дати — 50-ліття з дня смерті Івана Франка і 100-ліття народин Михайла Грушевського. Однак збірник не вміщує матеріалів про них. Проф. Н. Полонська-Василенко дала сильвети істориків — Петра Курінного, Олександра Оглоблина і Павла Зайцева. О. Сулима-Блохин обговорила в обширній статті істоту новелі. Поруч того є ще кілька наукових праць різних авторів.

EREIGNISSE IN DER UKRAINE, 1914—1922, deren Bedeutung und historische Hintergründe von Theophil Hornykewicz, Band I. Philadelphia, Pa., 1966. Ст. 450.

Інститут ім. В. Липинського започаткував важливу галузь своєї праці — публікацію документів із недавньої історії України. Першим їх виданням є вгорі згадане, якого 1. том уміщує дані про становище українців у Галичині, творення Українського Легіону, Союз Визволення України та Відродження 1917 р. Зміст книжки складається виключно з документів австро-угорських міністерств і є поданий німецькою мовою. Деяке насвітлення вміщене в передньому слові.
Л. Б.

ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?

Небуденна зустріч

Багато з'їздів земляців і шкіл відбувається тепер. Про те читаємо в пресі та й переживаємо самі в зустрічах і розмовах. Та найцікавішим із них — це з'їзд кол. учениць гімназії Рідної Школи в Коломиї, а радше однієї класи цієї школи. Із 29 товаришок лиш 8 знайшлися на еміграції — Маруся Бек, Дітройт, Оріся Бованко, Трентон, Оріся Гнатчук, Лембертвіль, Миш., Славка Левицька, Нью Йорк, Ірина Левчук, Філадельфія, Ірка Лихоліт, Клівленд, Стефа Надрага, Вашингтон, Дарка Сіак, Сарсель, Франція. І вони з'їхалися 27.—30. грудня 1968 р. в Нью Йорку. Про цю сердечну зустріч не було повідомлень у пресі. Тим не менш цікаво пройшла вона, вивопнена розмовами і спогадами. Тому, що всі учасниці її, крім однієї, проживають в Америці, постановлено опитати про неї єдину, що прибула з Європи — Дарію Сіак.

1. Чи ти думала колись відвідати Америку?

— Так, я все мріяла про це і то з двох причин: 1. тому, що вона ще до часу інша як Європа, повторюю — до часу, бо сьогоднішня техніка, передусім швидкість комунікації, починає затирати різниці, а шкода, бо світ стає стандаризований, одноманітний; 2. тут живуть мої приятелі, товаришки, знайомі, свояки, а також цікавлять мене різні наші установи, методи їх праці, хотілось пізнати різницю між різними звітами в пресі, а реальною дійсністю.

2. Як прийняла ти наше запрошення приїхати на зустріч товаришок до Нью Йорку?

— В сумі я була розгублена. Бо, коли ти писала, що плянуєш зустріч, я дуже втішилась, бо ж від кількох років шукала за всіма вами і листувалася. Зразу раділа, а опісля стало сумно, бо зрозуміла, що зустріч відбудеться, але без мене — жаль було, дуже жаль, але потішилась, що ви всі добрі і мені все точно опишете, а сама вбиралась посилати вам „писаніє“. Тому я дала була згоду теоретично, щоб вас не спинювати в ділі. Та, коли після листів від Марусі і від тебе прийшов квиток на літак і ще за-

певнення товаришок покриття коштів побуту, я була така зворушена, що годі описати. Може у мене фальшива амбіція — не знаю — але від будького іншого я була б цього не прийняла — це ж величезні суми на мої умовини. І чому хтось має на мене працювати? Але від вас, товаришок, які так щиро від серця мені це давали — я прийняла без вагання.

3. Якими видались тобі товаришки по стільки літах?

На обличчях і в очах життя залишило свій знак. Ми ж пережили, не з нашої вини, жахливу епоху історії, яка знищила нашу молодість. Але ви всі для мене були такими, як і давніше. Можна б сказати, що ви всі „добре держитеся“. Я навіть думала над тим, що наша вдача в основному не змінилася. Ми всі стали життєво, чи фахово, чи як там, вироблені, досвідчені, але вдача кожної з нас, яка була на шкільній лавці, залишилась і тепер. А може ми в нашому гурті такі? Може перед світом натягаємо на себе охоронний панцир і надіваємо маску? А зі собою ми були відпружені, щирі.

4. Чи на твою думку, ми заамериканізувалися?

— Залежить як хто розуміє це поняття — „заамериканізувалися“. Коли йдеться про спосіб життя, ужиткування всіх щоденних засобів життя — то так, ви ж мусіли пристосуватися до оточення, бо так іде життя в цій країні. Так, як інші наші знайомі пристосувалися до умов інших країн свого поселення.

Але, коли йде про духове життя, то я мало знаю правдивих американців, але я не бачу різниці між вами, а мною. Розмовляємо, дискутуємо, сперечаємося, але думаю, що ми і в Україні так само дискутували б і думали. А різні погляди, думки — всюди є. Я не зауважую різниць.

5. Який момент зустрічі залишився тобі найглибше у пам'яті?

— Це були різні моменти, бо крім спільної зустрічі, я ж була у кожній товаришки в її домі. І всюди зустріла щирість, радість

зустрічі, безпосередність. Всі були собою, ніхто не старався робити із себе героя, ні великої людини, ні щось кращого за всіх. У кожній з нас було „серце на долоні“, у кожній щось близьке, тепле. На слова похвал, подиву, приязні, любові ми були скупі. Ми не розповідали про свої переживання, страждання, ні про подвиги. Кожна з нас „щось“ пережила, переболіла, чи чимсь раділа. Ми так неначе продовжували розмови обірвані там у Коломиї на шкільній лавці в Народному Домі. Так наче б нас ніщо не ділило від того часу — от вчора розпрощались. Ми більше говорили про долю наших товаришок, яких між нами не було і не могло бути. А передусім ми відчули, що ми всі неначе рідні, чимось пов'язані. Ми не „стогнали“, не „прослезивились“, не нарікали на долю — „бо пощо плакати над розлитим молоком, в ньому й так було багато води“ — не хизувалися одна перед одною будь чим. Кожна має свою долю сяку, чи таку, але має і нею живе. А ми в додатку маємо ще всі й себе — маємо наш гурт, в якому находимо приязнь, щирість, а тим самим і відпруження, бо можемо бути між собою свободні. Ми без слів через „шкіру“ відчули одна одну — отже це були ці найважливіші моменти, які нас ще більше злучили на майбутнє.

6. З яким почуттям повертаєшся ти до Сарселю?

— В літаку, передумуючи всю нашу зустріч, я прийшла до висновку, що це були мої найщасливіші хвилини життя на еміграції. І за це все велика дяка вам — моїм шкільним товаришкам!

7. Чи хотіла б ще раз приїхати до Америки?

— Так — навіть дуже радо, я її властиво бачила лиш так зверху. А в Америці живе дуже багато наших цікавих і надійних людей. Моя вся увага тепер була сконцентрована на вас, товаришок і на нашій зустрічі, — зрозуміло — інакше й не могло бути.

Оріся Гнатчук

Докторати в УВУ

Улітку 1968 р. відбулись промоції докторів Українського Вільного Університету в Мюнхені. Наш науковий осередок в Європі дав знов змогу кільком професіоналістам досягнути

Д-р Марія Савицька
Mrs. Maria Sawycka, won her Ph.D. degree in law at the Ukrainian Free University in Munich

цей науковий ступінь. Між ними заважаємо дві жінки, що їх хочемо представити нашим читачкам.

Марія Т. Савицька закінчила середню освіту в гімназії Рідної Школи у Львові в 1936 р. Тоді ж почала правничі студії у Львівському Університеті й після трьох років навчання мусіла їх перервати через воєнні події. Дальша війна, родинні обов'язки, еміграція та трудні початкові роки побуту в ЗСА не дозволили їй думати про студії.

Щойно в 1960 р. віджила в неї ця думка. Почалось воно закінченням американської середньої школи і студій соціології в Ютіка Каледжі. В 1967 році прийнято її на 7 семестр Українського Вільного Університету в Мюнхені. Після складення семестральних іспитів за 7. і 8. семестр, магістерського іспиту та докторського ригорозу й опрацювання дисертації н. т. „Асиміляція й мішані подружжя“ — Марія Т. Савицька закінчила студії на факультеті Права і Сусп. Наук із ступенем доктора та була промована 17. серпня 1968 р. Докторська праця незабаром появиться друком.

Д-р Марія Савицька є довголітньою членкою Управи 57 Відділу СУА в Ютиці, Н. Й., де вона проживає з чоловіком мгр. Зеновієм. Вона є щасли-

вою матір'ю двох дітей — син Юрій, студент медицини, є головою Укр. Студ. Громади в Нью Йорку, а дочка Анізія, студентка, також активна в студентському житті.

**

Другою науковою силою, що промувалась у 1968 р. в УВУ — це д-р Анна Самофал. Вона народилась коло Львова в родині Басальських. У Львові закінчила вчительську семінарію й школу дом. господарства. Викладала дом. господарство в єдиній українській господарській школі для дівчат, у Шибаліні к. Бережан.

У 1949 р. прибула з чоловіком Василем Самофалом і сином Олександром до ЗСА. Спочатку працювала робітницею на фабриці, потім вступила до стейтового каледжу у Вилімантік, Конн., що його закінчила в 1957 р. зі ступенем бакалавра. Того ж року почала працювати в тому самому каледжі і вчитися. У 1960 р. здобула магістерський ступінь з бібліотекарства в Стейтовому Каледжі в Нью Гейвені та почала працювати викладачем бібліотечної справи в Центральному Стейтовому Каледжі, Нью

Д-р Анна Самофал
Mrs. Anna Samofal won her Ph.D. degree in pedagogy in the Ukrainian Free University in Munich

Бритен, Конн. У Стейтовому Університеті того ж стейту здобула диплом педагогічних наук у 1962 р. Після того студювала російську мову в Мідлбері Каледжі у Вермонті й одержала магістерський ступінь у 1967 р. В міжчасі підготовлялась до докторської дисертації на тему „Навчання слов'янських мов в американських школах“.

У літньому семестрі 1968 успішно захистила дисертацію й одержала ступінь доктора в УВУ.

Д-р Анна Самофал є членкою 93 Відділу СУА ім. Олени Степанів у Гартфордї. Родина проживає в Нью Бритені, де чоловік Василь працює в інженерному відділі місцевої фабрики, син Олександр, що закінчив фармацію, працює в Арізоні, а дочка Лілія ходить до 10-ої класи.

**

Обом нашим членкам складаємо найщиріші бажання з нагоди досягнення цього наукового ступеня. Щастя, Боже, у дальшій праці! Л. Б.

КОНКУРС НА ОБРЯДОВУ СЦЕНКУ

Дня 31. грудня 1938 р. закінчився реченець Конкурсу на Обрядову Сценку, що його розписала Культ.-Освітня Референтура СУА. Наспіло 7 творів, із чого 4 Різдвяного циклю, і по одному — Андріївського Вечора, Зелених Свят і Свята Івана Купала.

Культ.-освітня референтура покликала Жюрі в складі — пп. Таїса Богданська, д-р Софія Карпінська і Лілія Крушельницька, які тепер переглядають надіслані твори. Після вирішеного засідання буде проголошений вислід.

Екзекутива СУА визначила три нагороди в сумі 100, 75 і 50 доларів для надісланих на Конкурс праць.

РАДІОПЕРЕДАЧА ОКР. РАДИ

Окр. Рада СУА в Дітроїті започаткувала у вересні 1968 р. свою щотижневу радіопередачу „Українські Обрії“. Нею опікується культ.-освітня референтка п-ні Рома Когут. Програмі передачі укладають за засадою, щоб окрім доповідей, поезії, кутка для дітей — було якнайбільше сучасної української музики.

Кожної суботи Окр. Рада СУА дає огляд однієї ділянки своєї праці. Окреме місце займають вісті Комітету Будови Дому, що діє при Окр. Раді. Куток для дітей із віршиками й казками триває 10 хвилин. Читання сучасної поезії — це, поруч музики, найбільше притягає молодь.

НАШІ ПОБАЖАННЯ

З нагоди 25-ліття подружнього життя нашої імпрезової референтки п-ні Ірини Кіндрачук висловлюємо їй й її чоловікові найщиріші побажання та складаємо 5 дол. на Фонд П'ятсот.

Окр. Рада СУА в Ньюарку

З позинів Відділів Дитячі зустрічі

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Діти нашої громади дуже зайняті. Майже всі вони ходять до вечірньої школи українознавства (два рази в тиждні), майже всі належать до Пласту і до школи національних танків „Дніпро“, багато беруть лекції музики, а все ж ще і, відносно великий процент із них, зуміла наша виховна референтка, п-ні Олександра Шуст, включити в „дитячі зустрічі“. Не легко вже було знайти в тиждні вільні години і на ці сходини, але і вони якось „втіснулися“ в тиждень праці.

Треба було їй поділити дітей на дві групи: малих і старших.

Для малих підшуквала вона цікаві гри та розповідала казки. Також маршували вони — з прапорцями! — а пригравали їм на акордеоні Юрко Кириченко або Михась Романів. Для старших підбирала цікавий і виховний матеріал. Розповіла їм про життя і героїство Юрка Шухевича; діти навчилися на тих сходинах вірш Лесі Храпливої „Євшан-зілля“, переробляли „Жучок Шербачок“ Леоніда Полтави, читали „Три правди“ та писали писанки.

А в пляні? — ще забава. На ній молодші мають представити в інсценізації казку „Пісня про котика в чобітках“ — слова і музика Ніни Наркевич. Старші ж приготують до рецитації вірша „Жучок Шербачок“.

Та це ще не все. На кожні сходини наша референтка сама приготувляла для дітей перекуску і дбала про їхню гарну поведінку при столі.

І навчила їх, що між собою на цих годинах мають говорити лише українською мовою. Це осяг немалий!

Таких „зустрічей“ відбули вони 8.

Наталія Шуст
пресова референтка

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

В січні ц. р. розіслано Відділам СВА звітні листки за 1968 р. Першими відгукнулись на те і виповнили їх — 1 Відділ СВА у Нью-Йорку і 21 Відділ СВА в Брукліні. Радіємо їх обов'язковістю та прохаємо й інші Відділи піти їх слідами. Один примірник слід передати Окружній Раді, а другий вислати до Централі СВА.

Із Дитячих Зустрічей СВА у Бріджпорті, Конн.:

Діти старшої групи пишуть писанки. Зорганізувала й провадила їх виховна референтка п-ні Олександра Шуст.

UNWLA Branch 73 in Bridgeport, Conn. is organizing children's get-together

Новинки з Централі

Дня 18. січня 1969 р. Окр. Рада СВА у Нью-Йорку влаштувала **нараду орг. референток** для обговорення пляну кампанії приєднування членок, що його підготувала п-ні Іванна Рожанковська, програмова референтка СВА. Екзекутиву на тій нараді заступала п-ні Лідія Бурчачинська, містоголова.

Після цієї зустрічі відбулась нарада представниці Екзекутиви з п-ні Марією Химинець, референткою сусп. опіки. Обговорено програму **Конференції Референток Сусп. Опіки**, що відбудеться в деяких округах весною ц. р.

Дня 20. січня відбулась у Нью-Йорку **нарада Музейного Комітету**, якою провадила п-ні Стефанія Пушкар, голова. Про проведену працю звітували п-ні Марія Ржепещька, голова Комітету, п-ні Леся Різник за Комісією Каталогів, п-ні Катря Пелешок за Комісією Консервації, п-ні Оксана Щур за Комісією Обслідування. Намічено влаштувати виставку народнього орнаменту Бачки при помочі рисунків Юліяна Колесаря і наявних у Музею тканин.

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ

У подарунку для Музею Нар. Творчости в Нью-Йорку пожертвувала п-ні Стефанія Заплітна з Дітройту чудову старовинну сорочку з Буковини. Цей рідкісний дар увійде в частину народнього вбрання нашого Музею.

Рівнож п-ні Зеня Черник із Філадельфії пожертвувала для Музею кілька старовинних гуцульських узорів, вишитих волічкою. Взори походять із збірки поета Бгдана Лепкого і збагатили собою наш засіб узорів.

За ці пожертви щира подяка від Музейного Комітету.

НАШІ ПОЖЕРТВИ НА ФКУ

Катедра Українознавства, заснована при Гарвардському Університеті, стала нашим найбільш поважним осягом останнього часу. Виклади української історії, що тепер проходять там, є першим того роду курсом у ЗСА.

Приємно відмітити нам великий вклад заходів і гроша, якими Союз Українок Америки причинився до двигнення цього діла. На першому місці стоїть пожертва 64 Відділу СВА з Нью-Йорку, що зложив 1,100 дол. на ту ціль. Дальший перегляд пожертв наших Окружних Рад і Відділів подамо пізніше.

Жертвуйте на Музей Нар. Творчости СВА в Нью-Йорку

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Зовсім непомітно пройшла в нашій пресі вістка про смерть бл. п. Параскеви Багринівської. Хоч це була людина помітних громадських заслуг і оточена широким кругом знайомих, проте внаслідок довголітньої недуги вже стояла осторонь товариських і громадських взаємин. Не мала тут ближчої рідні й через те бракує багато її життєписних даних.

Наприклад, невідоме її місце народження й освіта, що допомогло б определити середовище, з якого вийшла. Знаємо, що перед 1. світовою війною проживала в Петербурзі, як дружина Біляшенка, урядовця Держ. Банку. Обидвоє брали участь у житті української громади. Завдяки своїм товариським прикметам постать Параскеви Кириківни була більш помітна. Невідомо, як закінчилося це подружжя, бо пізніше вже не чуємо про її чоловіка.

Українська національна революція стягнула її, як багато інших петербурзьких українців, до Києва. Тут вона проявляла себе у веденні укр. клубу „Родина“, а згодом стала працювати завідуючою господарською частиною міністерства юстиції УНР. На еміграцію виїхала вже як дружина Миколи Багринівського, що був директором одного з департаментів. Подружжя проживало спершу у Варшаві, а потім на початку 20-тих рр. перенеслося на Волинь. М. Багринівський, що був правником, відкрив у Рівному адвокатську канцелярію.

У 1924 р. українське жіноцтво в Рівному заходило коло заснування Союзу Українок і поміж ініціаторками бачимо прізвище П. Багринівської. Вона й мусіла бути головною рушійною силою, бо проводила основними зборами. Трохи згодом вибрано її головою і в 1934 р. вона очолювала делегацію волинського жіноцтва на Перший Жіночий Конгрес у Станіславі. Від того року аж до вибуху 2. світової війни була незмінною головою організації. За 15 літ існування Союз Українок Волині проробив велику роботу і числював 9 Філій та кільканадцять читальнь-бібліотек. Статуту був незалежний від Союзу Українок у Галичині, але вдержував тісні взаємини. Ця окремішність була

зумовлена політичними умовами в тодішній Польщі.

Вибух 2. світової війни припинив цей розвиток. П. Багринівська залишилась у Рівному і наразилась на переслідування: її арештували і під замітом нервової хвороби примістили у Кирилівській лікарні в Києві. Тут вона вийшла на волю, коли німецька армія окупувала Україну. Скоро її там відшукав чоловік, що перебув лихоліття на Заході. На дальшу еміграцію

Бл. п. Параскева Багринівська
Late Paraskeva Bahrynivska, long
time President of Ukrainian Women's
Association of Wolyn,
Ukraine

подружжя вже виїхало разом, спершу до Німеччини, а потім до ЗСА.

Жахливі переживання воєнних років дали себе взнаки і П. Багринівська вже не повернулась до громадської праці. Однак вона живо цікавилась нашим жіночим рухом і в 1948 р. бачимо її поміж учасницями Світового Конгресу Українського Жіноцтва у Філадельфії. Після короткого побуту у Денвері, Колорадо, де помер її чоловік, Параскева Кириківна повернулась до Нью Йорку. Трудно було їй погодитись із самотою, до якої не була приготована. Тому друзі вмістили в лікарні, де й прожила вона останні роки свого життя. Померла в березні 1968 р.

В цьому часі опікувалось нею Сестрицтво св. Покрови у Нью Йорку, відвідуючи її і дбаючи про різні її потреби. Оцим піклуванням зогріли останні роки жінки, що дала великий

вклад праці у зорганізування українського жіноцтва Волині. Посмертну згадку про неї подав Матірній Союз Українок у Нью Йорку і журнал Наше Життя. Л. Б.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Ділимось сумною вісткою з членством СВА, що 11. грудня 1968 р. ненадібно відійшла у вічність наша довголітня і дуже добра членка бл. п. Катерина Крупник у віці 72-ох літ. Залишила у смутку дві дочки Стефанію і Марію, зятів, внуків і правнуків та сестру Анну Либуну з чоловіком.

Нехай земля Вашингтона буде їй легкою!

Марія Б. Гарасимчук
голова З Відділу СВА
Т-ва „Жіноча Поміч“

РІЗДВЯНИЙ ЗАПИТНИК

На 300 запитників про Різдвяні страви, розісланих у жовтні 1968 р., наспіло 36 виповнених. Дотепер відгукнулись Відділи — 1, 4, 7, 9, 13, 26, 28, 35, 42, 49, 54, 56, 59, 63, 73, 87.

В останньому часі надіслали свої відповіді — Емілія Павлюк (Самбірщина), Ксеня Баб'як (Тернопільщина), Анна Гайдичук (Городенщина), Анастасія Баханок (Турчанщина), Марта Зелінська (Збаражщина). Прохаємо й дальше виповнювати запитники, що їх розіслала й опрацьовує Культ.-Освітня Комісія СВА.

Лиш небагато Союзнок подало приписи Різдвяних страв. А це також бажаним було б зібрати.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Приємно звітувати про те, що наші читачки пам'ятають про старших саїтніх жінок і фундують для них передплати. Деякі вже довгі роки оплачують їх. Це є пп. Ольга Коренець із Ньюарку, Марія Дзюблик із Клівленду і Марія Ганас із Гемилтону (всі від 1964 р.). Від 1966 р. оплачує таку передплату п-ні Ярослава Кліш із Філадельфії. Відновила тепер фундацію п-ні Анна Чорній із Балтимору. Вже вдруге оплатила її п-ні Ольга Целевич із Нью Йорку (попередня вплата не була проголошена, за недогляд перепрошуємо). А в цьому році уфундувала її п-ні Ярослава Фаріон із Шикаго. Щира дяка за те!

Вісті з Централі

Вже недалеко Свято Воскресення Христового, що наповнить наші серця радістю і спокоєм. Бажаємо всім зустріти його погідно у крузі найближчої родини а потім об'єднатись із нашою громадою ширим „Христос Воскрес!“ Пізнання наших традицій закріпить у нас та нашого оточення пошану до культурної спадщини нашого народу.

Місяці березень і квітень присвячені **суспільній опіці** в нашій організації. Стараймося в тому часі виконати те, що намічене у нашому пляні праці, а його Відділи одержали у січні ц. р. Бо ж кожен хоч би й найменший Відділ може вислати одягову пачку українській родині за океаном і може привітати наших хлопців, що воюють у В'єтнамі. А більші Відділи можуть заопікуватись бабусею в Європі, якій роз'яснять її старість.

Радимо вже тепер вибрати собі реченець на **Свято кн. Ольги**. У кожному Відділі треба подбати про святочні ширші сходи в пам'ять цієї нашої святої. Розсилаємо матеріал — доповідь, вірші і сценку М. Пилипчук, відзначену на Літ. Конкурсі СФУЖО. Для пізнання життєпису кн. Ольги послужить також книжечка д-ра І. Нагаєвського п. н. „Рівноапостольна св. Ольга“, що її кожен Відділ одержав.

Оплати за 1969 р. вплатили три Відділи — 4 у Нью Йорку, 42 у Філадельфії і 70 у Пасейку. Це приклад обов'язковості і доброї господарки! Пригадуємо, що оплати Відділів піднесли в цьому році внаслідок ухвали Конвенції. Орг. Фонд і Фонд Зв'язків і Репрезентації виносять тепер 15 дол. кожен, а Виховний Фонд 10 дол. Прохаємо дотримуватись того при біжучих вплатах.

Пригадуємо Відділам, що треба виповнити і надіслати **Річний Квестіонар** з адресами Управи. Цей Квестіонар дуже потрібний для утримання контакту з Відділом, бо інформує нашу канцелярію про зміни в Управі.

Екзекутива СУА

НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1969

Вітаємо!

Округа Ньюарку може похвалитись найбільшим приростом членок у 1968 році, бо має кілька нових Відділів. У більшості ми вже це нове членство привітали, а тепер ще додатково тих, що приступили впродовж 1968 р. Вітайте, дорогі Союзянки в нашій організованій сім'ї!

24 ВІДДІЛ СУА, ЕЛИЗАБЕТ:
Анна Каплун

28 ВІДДІЛ СУА, НЮАРК:
Катерина Батюк
Неоніла Беднарська
Анастасія Бордун
Анастасія Бохонок
Варвара Куль
Віра Мазяр
Софія Марків
Олена Паукшта
Стефанія Рій

Олександра Селепина
Ірина Фединшин
Марія Черевта
Марія Шишковська
Марія Шіндлер

67 ВІДДІЛ СУА, ПЕРТ АМБОЙ:
Марія Онуляк
Ірина Шнабель

100 ВІДДІЛ СУА, КАРТЕРЕТ:
Марія Васічко
Іванна Рачинська
Михайлина Середоха

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. проф. Володимира Смаль-Стоцького, чоловіка нашої членки п-і Віри, складаємо 28 дол. на Виховний Фонд СУА

Членки 33 Відділу СУА
в Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії Дахній, матері нашої членки п-ні Анни Політило, складає 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Управа 82 Відділу СУА
Бронкс, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Маріяна Попеля, чоловіка місто-голови нашого Відділу п-ні Надії, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя і 10 дол. на Фонд „Мати й Дитина“, поруч Заупокійної Служби Божої і зложених раніше 40 дол. на Фонд Будови Церкви св. Покрови в Бронксі.

Управа 82 Відділу СУА
Бронкс, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моєї єдиної незабутньої сестри Наді, її донечки Сянї й чоловіка Миколи Мостовичів, у першу болючу річницю їх трагічної смерті 13. січня 1968 р., призначую 10 дол. на Фонд „Мати й Дитина“.

Віра Зобнів, Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ольги зі Ступницьких Паліїв складаю 5 дол. на Фонд П'ятсот

Лідія Бурачинська
Філадельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Володимира Смаль-Стоцького складаємо 10 дол. на Виховний Фонд СУА

Олена і Володимир Шиприкевичі
Філадельфія

В РІЧНИЦЮ СМЕРТИ, що припала 25. січня ц. р., бл. п. Анни Савки складаю 5 дол. на передплату для бабусі

Ольга Томків, Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу мого чоловіка бл. п. д-ра Мирона Дольницького складаю 10 доларів на Фонд „Мати й Дитина“

Софія Дольницька, Дітройт
ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. дорогого сина Романа складаю 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

Станіслава Гребеняк
Олбані, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу свого незабутнього чоловіка бл. п. Степана Олексюка складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Параскевія Олексюк
Філадельфія

Три громадській роботі

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 1 Відділу СУА

Дата: 28. грудня 1968 р.

Збори відкрила молитвою п-ні Ольга Сливка, містоголова. Привітала п-ні Катерину Пелешок, почесну голову і п-ні Дроздик, почесну членку Відділу.

Президія: п-ні Катерина Пелешок, голова, п-ні О. Куровицька, членка, п-ні Наталія Хом'ячук, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Ольга Сливка відчитала звіт неprisутньої голови п-ні М. Головей і свій власний, п-ні Леся Гой, секретарка, п-ні С. Гуменюк, скарбничка і референтки: п-ні Анна Дармограй організаційна, п-ні Марія Баран культ.-освітня, п-ні Марія Андрушків виховна, п-ні Марія Мотиль сусп. опіки, п-ні Розалія Кріль господарська. За відсутніх імпрезову реф. п-ні Г. Сливку і пресову п-ні М. Зубрицьку звітувала п-ні К. Пелешок.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ правильно відбував місячні сходи. Є членом Об'єднаного Комітету Укр. Організації м. Нью Йорку.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував 4 імпрези — Свято Матері, Веселий Вечір, срібне весілля п-ва Хоманчуків і п-ва Нагірних та Андріївський Вечір. На ширших сходах відчитано доповідь про Наталену Королеву і „Наше становище до подій в Україні“ І. Пеленської. Референтка підготувала доповідь „У 50-ліття революції в Україні“, „Мати-українка і Божа Мати в Україні“. На Андріївський вечір підготувала з дівчатками скеч пера Олі Сливки. Відділ взяв участь у різних починах Округної Ради.

в) Виховна: Відділ опікується Світлицкою в Асторії, яку започаткувала й веде п-ні Н. Хоманчук. До Світлич-

ки ходило 25 дітей, навчання відбувалося що суботи по 4-й год. Референтка підготувала коляду з дітьми членок і Свято Матері, яке виконали діти членок і діти Світлички. Для Андріївського Вечора опрацювала доповідь на тему „Значення Андріївських звичаїв“.

г) Сусп. опіка: Вислано писанки українським воякам до В'єтнаму, а також вислано одягову пачку до Польщі. Відвідувано вихорих.

г) Господарська: Референтка підготувала прийняття на чотирьох імпрезах та ладила перекуски на ширших сходах.

Контр. Комісія у складі — п-ні Катерина Папуга, голова, пп. Стефанія Лешко і Стефанія Рудик, членки, ствердила, що книги Відділу були ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії. Збори це одногослосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Наталія Хоманчук, голсва, п-ні Ольга Сливка, містоголова, п-ні Леся Гой, рек. секретарка, п-ні Елеонора Гринів, кор. секретарка, п-ні Стефанія Гуменюк, скарбничка. Референтками стали — п-ні (Докінчення на ст. 25-й)

Управа і членки 1 Відділу СУА в Нью Йорку:

1-ий ряд зліва до права: Евстахія Захарчук, Катерина Дроздик, рек. секр. Леся Гой, скарбничка Стефанія Гуменюк, почесна голова Катерина Пелешок, голова Марія Головей, заступниця Оля Сливка, поч. членка Іванна Бенцаль, голова Контр. Ком. Катерина Папуга, культ.-осв. реф. Михайлина Баран. — 2-ий ряд зліва до права: Катерина Кушак, Віра Шуль, Осипа Куровицька, член Контр. Ком. Стефанія Лешко, вих. реф. Марія Андрушків, імпр. реф. Анна Сливка, госп. реф. Розалія Кріль, орг. реф. Галя Дармограй, Елеонора Гринів, прес. реф. Марія Зубрицька, сусп. опіка Марія Мотиль, Евдокія Серединська, Михайлина Книш. — 3-тій ряд зліва до права: Софія Теслюк, Евдокія Кріль, Євгенія Чума, Анна Баран, Люба Ярема, Оля Нагірна, Стефанія Рудик, Катерина Гаврилук, Анна Ралюх, Пелагія Смеречинська, Марія Михайлів, Марія Бартків. — На знімці неprisутні 33 членки.

Board and members of UNWLA Branch 1 in New York City

- Ukrainian Woman -

Easter Customs

Once again we are approaching the feast of Easter with its old and time-honored traditions and customs. At first glance, many of them may appear incomprehensible and foreign to our experience, but we should keep in mind that they have their roots in the beliefs of the past.

We show little surprise when during the first week of Lent we see on the streets of American cities people walking about with soot on their foreheads. They are Catholics and Episcopalians whose foreheads have been marked with ashes during a special service on Ash Wednesday. Even in the busy tempo of contemporary life this custom has survived. Neither are we surprised when in the third week of March we see people with green shamrocks or flowers in their lapels for we know that they are the Irish celebrating their St. Patrick's Day.

We, too, try to preserve our native customs for they are symbolic of the beliefs and experiences of our ancestors. In incorporating these customs into our everyday lives, we strengthen our ties with the past.

For example—fire and water! These natural elements played a vital role in Easter preparations. Symbolically, they cleansed the home, garden, fields and tools from winter's long sleep and imbued them with new strength. This belief prompted the burning of bonfires on the eve of Easter. In some regions of Ukraine the bonfires were burned on the outskirts of the villages, while in other places they were lit in front of the village church. The burning of the bonfires was usually the work of the young boys who took great pains to keep the fires going long into the night. Bathing in water or

sprinkling oneself with water was also an important custom of the Easter cycle. Even today girls are sometimes sprinkled with water by young men on the first Monday after Easter, known as Sprinkling Monday. But the humorous custom as we know it today is no longer the ritual immersion in water which the original custom undoubtedly was.

Another interesting custom was the Holy Thursday Supper. This was a family ritual which brought together the entire household for a joint meal. The supper followed services in the church on Holy Thursday. Everyone tried to bring home a lighted candle which was placed on the supper table. The meal was meatless, and the foods were similar to those served on Christmas Eve, except no "kutytya" or dried fruit compote was

served, and less than 12 dishes could be served. The meal was eaten with great solemnity. No loud talking or laughing was allowed at the table.

Thus the Ukrainian family prepared itself for the great mystery of Easter. Long ago, this Supper was the last full meal the adult members of the family ate before the Easter breakfast.

The customs which we have recalled are old. Probably, even our parents never observed them, because much has been forgotten over the years. But many of them are worth reviving especially since the Soviet regime has been systematically abolishing all religious customs in Ukraine. If these customs are no longer observed in Ukraine or outside its boundaries, they will be forgotten.

Perhaps not all the customs

Taras Shevchenko:

* * * * *

On Easter day among the straw
Out in the sun the children played
With Easter eggs in colors braw
And each of them loud boasting made
Of gifts received. One, for the feast,
Was given a shirt with sleeves of white;
One with a ribbon had been pleased;
One with a garment, laced and tight;
This boy was given a lambskin cap,
That one a pair of horsehide boots,
And one a jacket to unwrap.
Only one child among their bruits,
An orphan, has no gift of bliss;
Her hands are hidden in her sleeves.
She hears: "My mother bought me this . . .
My father got me that." (She grieves).
"My good godmother made a blouse
Embroidered gay with dainty thread."
At last the little orphan said:
"The priest has fed me at his house."

Kos Aral, 1849

Translated by C. H. Andrusyshyn
and Watson Kirconnel

Shown during the Ukrainian independence program in New York City on January 25 are, first on the left: Mrs. Irene Padoch, UNWLA Constitution and Bylaws Chairman; Mrs. Mayala Miltenberger, administrative assistant to Mrs. Spafford; Mrs. Stefania Pushkar, UNWLA president and NCW Migration Chairman; Mrs. Belle Spafford, president of NCW-US; Mrs. Helga Obolins, president of Baltic Women's Council; front row — Prof. Roman Smal-Stocki, president of Shevchenko Scientific Society; Prof. Karl Menges, professor of Turkish and Oriental languages at Columbia University; Mr. Stefan Sprynsky, secretary of "Providence" Assn., and Mr. Rostyslav Chomiak, Radio Liberty.

GREAT SAINT AND RULER COMMEMORATED

This year the entire Christian world will observe the 1,000th anniversary of the death of Queen Olha, who was canonized a saint of the Church for her personal qualities and her efforts to bring Christianity to her people. Churches and monasteries were named in her honor and under her patronage were founded many schools and even universities. But for us Olha is important in one other respect — she was the first woman ruler of the Ukrainian people in the Middle Ages.

The life of Queen Olha has still not been researched completely. Some sources say that she was the daughter of a Pskov king, while others claim that she was a commoner, whom king Ihor met one day on a hunt and

can be revived here. The bonfire is one of these. But the water sprinkling on Easter Monday and the Holy Thursday supper can and should be revived. They are beautiful customs, all the more dear to us because they are one more link with the land of our fathers and the rich cultural tradition which it nurtured.

later married. Whichever story is true, we know that she was not destined to be a bride for long. Several years after the marriage, king Ihor was killed while collecting taxes among his subjects. Following Ihor's death, the young widow ruled as regent for her young son, Svyatoslav.

Two important dates are recorded in the chronicles of her reign, 944-960.

In 944 she rode at the head of an army in an attack on the Derevyany tribe who had killed her husband. In keeping with the pagan mores of her time, she revenged herself cruelly on the people who had killed her husband.

In 957 she travelled to Byzantium, which at that time was the Christian and cultural center of the civilized world. Her trip, which was made for political reasons, undoubtedly had some religious overtones as well, for we know that at this time Olha was already a convert to Christianity.

The date and circumstances surrounding her conversion to Christianity are hard to establish, but we know from the chronicles that she was a fervent

Christian. Olha built two churches: the St. Nicholas Church and the church of St. Sophia. The latter, being built of wood, burned down, and in its place was built the majestic Church of St. Sophia which we know today.

When Svyatoslav grew to manhood, Olha turned over the reigns of government to him. Svyatoslav refused to be converted to Christianity, but under the influence of his mother he abstained from persecuting the Christians in his realm.

Svyatoslav, who was known as the "warrior king" was frequently engaged in battles which took him away from his kingdom, and during these periods Olha ruled in his stead. Her authority was equal to that of her son.

Olha died in 969 and there was great mourning throughout the land. She soon became something of a legendary figure, and countless songs and prayers evoked her name. The day of her death, July 11, became an important holy day which is commemorated to this day of Slavic peoples.

This year, Ukrainian women throughout the world will pay tribute to the memory of this great ruler and saint. In her person are mirrored strength and determination of a great woman who was able to rule her land on the threshold of our history and whose moral qualities have served as a source of inspiration for future generations.

WHAT'S HAPPENING AT UNWLA.

UNWLA Vice President Mrs. Anastasia Volker took part in the October 18 meeting of the Executive Board which was held in Philadelphia. Mrs. Volker presented a work plan for the English-speaking Branches which she counsels. The plan was discussed in detail by the Executive Board and will be presented to the National Board for a final decision.

Two good talkers . not worth one good listener.

WFUWO NEWS

WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS

Mrs. Helen S. Prociuk, Editor

Mrs. Kay Lucyshyn, Co-Editor

March, 1969

No. 10

For a Bright New Decade

"... The new is the living monument of the old, its last and greatest work." Robert Morrison MacIver, *Elements of Social Science*.

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations is celebrating its 20th Anniversary.

The founding of the Federation in 1948, in Philadelphia U.S.A. by six Ukrainian women's organizations from the USA, Canada, South America and Europe was not an accidental event but the establishing of a link between the past and the present in response to the needs of Ukrainian women and organizations dispersed throughout the world after World War II.

The history of WFUWO is deeply rooted in the 80 year old history of the Ukrainian women's movement, its strivings, its desires to serve women, the community and the country, and its efforts to unite all Ukrainian women's organizations for the pursuit of common goals. The coordinating organizations and their work reflected the times in which they were active.

The National Women's Council, founded in Ukraine in 1919, served Ukrainian women during the period of Ukrainian independence and continued its work in exile in Prague, Czechoslovakia until 1937. Then the Ukrainian Women's Association in Lviv, Western Ukraine took upon itself the task of founding another coordinating center — the World Association of Ukrainian Women, founded in 1937. But the World War II and post-war events in Ukraine and Europe

terminated the work of this coordinating body.

The Ukrainian National Council of Women and the Ukrainian Women's Association were based in Ukraine and all their efforts were centered around a homogenous community. Psychological and often physical threats coming from outside due to the unfortunate political situation in Ukraine in the period 1917-1939, worked toward a great cohesiveness in the organizations.

The World Federation, created in 1948, was faced with new problems. Physically uprooted from Ukraine, yet deeply and emotionally attached to the homeland, it had to respond to the varied needs of women's organizations and women who lived and worked under political, social and academic conditions that differed greatly from country to country. Old values were constantly being challenged. There was no longer a small, homogeneous world to live in. Women and their organizations, whether local or national, had to encompass experiences their predecessors never dreamed of.

The WFUWO may proudly account for its work in the past 20 years, for its initiative and sponsorship of various world wide community projects, for its Regional Conference held in various parts of the world and for its cooperation with other international women's organizations. From a small group of women's organizations its membership grew to 16 organizations in 10 countries on four continents.

One may enter into detailed

discussion on equally detailed plans for future activities and strategies. This kind of discussion, however, would seem to be futile. One general and meaningful plan could be that the Federation and its members will indeed strive to be "the living monument of the old, its last and greatest work." It shall remain grateful and generous to its predecessors. It shall remember their efforts for these are the source of strength and energy. Yet, while remembering the past, one must be constantly aware of ongoing rapid and drastic changes, of the fact that new life grows out of old ways and of the need to meet its challenge. With this in mind we all shall wish the WFUWO a bright and happy new decade.

CANADIAN VISIT

Mrs. Helen S. Prociuk, WFUWO International Officer, visited with representatives of Ukrainian women's organizations in Winnipeg, Canada in November, 1968.

The Committee of Ukrainian Women hosted an informal meeting at the home of its president, Mrs. L. Czajkowska, which was attended by Mesdames Palamarchuk, Sytnyk, Dyma, Zelska, Wawrykow, Dubniuk, Bashuk and Narozhniak. In a friendly atmosphere the women discussed a wide range of important matters such as the financial future of WFUWO, the need for close contacts with the Headquarters, and the reorganization of the existing Women Journalists Committee.

From the World Congress of Ukrainian Women in Philadelphia (1948): Mrs. Irene Pawlykowska, delegate from Europe, delivering her address

From the Congress of International Alliance of Women in Colombo Ceylon (1955): WFUWO delegate Mrs. Helen S. Prociuk (second from right) among other delegates

From the Conference of the World Movement of Mothers in Bad Godesberg, Germany: WFUWO delegate Mrs. Angele Kovalsky (first from left) talking with other delegates

WFUWO'S HISTORY — A SUMMARY

1948—In November 1948 the first World Congress of Ukrainian Women was held in Philadelphia. Representatives of Ukrainian women's organizations from the USA, Canada and Europe took part. The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) was founded at this time. The founding members were women's organizations from the USA, Canada, Germany, Belgium, Great Britain and Argentina. Mrs. Olena Kysilewska, prominent women's leader, was elected president of WFUWO.

1949—WFUWO initiated a move to bring widowed women and their children to the USA from refugee camps in Germany and Austria. UNWLA helped nearly 150 families emigrate to the USA in 1950-52.

1950—WFUWO became a member of the World Movement of Mothers (M.M.M.) in Paris. A Ukrainian delegation headed by Mrs. Zinaida Vitias from Belgium took part in the organization's Congress that same year. The next M.M.M. Congress in Brussels in 1953 was also attended by a Ukrainian delegation, headed by Mrs. Irene Pawlykowska from Canada.

1955—WFUWO was invited to attend the Congress of the International Women's Alliance in Colombo, Ceylon. A Ukrainian delegation which included Mrs. Helen S. Prociuk from Australia, attended the Congress as fraternal delegates and established amiable relations with IAW. Since then WFUWO representatives have attended all IAW Congresses.

1956—Mrs. Olena Kysilewska, WFUWO President, passed away at the age of 86. She was replaced in 1957 by Mrs. Olena Salsniak, another prominent women's leader.

1957—On the initiative of WFUWO the women's organizations of Toronto, Canada, founded the first Bureau of Social Welfare to take care of the needs of the Ukrainian community. Miss Olha Danylak, professional

social worker, served as the Bureau's first director.

1959—The second World Congress of Ukrainian women was held in New York under the auspices of WFUWO. Representatives from 14 women's organizations in 10 countries took part in the Congress. The new countries who joined WFUWO, were Brazil, Austria, Venezuela. Having embraced almost all Ukrainian women in the Free World — WFUWO now strived to help them with new projects and ideas.

Another result of the Congress deliberations was the WFUWO Literary Competition. Its patron is Miss Mary Beck, Detroit City Councilwoman.

1960—WFUWO gave the initiative for Parent Seminars. Educational Standing Committees were founded in different countries. Special attention to preschool education led to the founding of Day Centers for children, conducted by women's organizations.

1961—On the initiative of WFUWO the women's organizations of Canada organized Folk Art Study Days with exhibits of ceramics and embroidery in Saskatoon and Edmonton.

1962—A regional Conference to evaluate the most important activities of women's organizations was held in Toronto in December. Similar Conferences were held in 1963 in Nottingham, England for Europe and in 1967 in Curitiba, Brazil for South America.

1963—WFUWO took part in the Congress of the International Women's Council in Washington as a fraternal organization. WFUWO was represented by Mrs. Helen Prociuk.

1966—WFUWO became a member of the General Federation of Women's Clubs, International Section in Washington. That year Mrs. Helen Lototsky represented WFUWO at the GF-WC Convention in Chicago.

1967—In connection with the World Congress of Free Ukrainians in New York WFUWO sponsored a Women's Session which

From the World Congress of Ukrainian Women in New York (1959): Miss Mary Beck, Detroit Councilwoman and founder of the Women's Literary Contest is addressing the audience. First from left is Mrs. Olena Salisniak, WFUWO's President

From the WFUWO Regional Conference in Brazil (1967): Mrs. Irene Pawlykowska talking with women's leaders

The WFUWO Board with its President Mrs. Olena Salisniak (third from left) had a Study Day at the Expo 67 in Montreal, Canada

was attended by representatives from 14 women's organizations from the USA, Canada, Australia, South America and Europe.

1968—Two new member organizations joined WFUWO — located in the USA and Great

Britain. Now WFUWO includes 16 member organizations in 10 countries. WFUWO stimulated a move in the Year of International Human Rights and signed a memorandum with other ethnic women's organizations

Mrs. Mary Wawrykow

UKRAINIAN WOMAN APPOINTED FAMILY COURT JUDGE

Mrs. Mary Wawrykow is a well-known attorney in the community of Manitoba, Canada. She is a native of Yorktown, Sask., where she was born into a family of Ukrainian pioneers.

During the Depression she had to work hard to get through college. After graduation from the Law School of the University of Manitoba she opened a law office in Winnipeg and became active in women's organizations. Mrs. Wawrykow has served as vice president of the League of Ukrainian Catholic Women of Canada and president of Women Lawyers of Canada, Manitoba Branch.

Recently she was appointed a part-time judge in the Juvenile and Family Court of Winnipeg. Mrs. Wawrykow, mother of three, considers the new post a challenge and a novelty "being on the other side of the bench all these years."

As a lawyer Mrs. Wawrykow has frequently encountered the type of complaints that come under the jurisdiction of the Juvenile and Family Courts. But to judge them, she said, "is an even greater responsibility."

A leader duplicates himself in others. He is a "man" builder. He helps those under him to grow big because he realizes that the more big people an organization has, the stronger it will be.

INTERNATIONAL CONFERENCE ON HUMAN RIGHTS TEHERAN, APRIL-MAY, 1968

Begum Anwar Ahmed, President of the International Women's Alliance represented the Alliance at the Conference. She submitted a succinct report that was published in the International Women's News, June 1968.

The Conference was attended by 350 delegates from 84 countries and 120 observers representing 47 non-governmental organizations (N.G.O.'s) His Imperial Majesty Sharhinshah Arya opened the Conference. H.H. Princess Ashraf of Iran was unanimously elected President of the Conference.

The central issue of the conference was the question of apartheid. The resolution adopted unfortunately did not provide any solution to this problem. Nevertheless 5 other resolutions condemning apartheid, racial discrimination and colonialism, and demanding their elimination were brought out and adopted.

In the area of women's rights delegates felt that while equality of the sexes is no longer disputed, outdated attitudes and beliefs are hindering women's progress. The Conference stressed the need for work "in depth," a unified long term plan (10 years) for the advancement of women.

Family Planning, Rights of the Child, Youth and Illiteracy were also discussed. UNICEF was highly commended for its work, but it was felt that the UN declaration: "mankind owes to the child the best it has to give," should be fully implemented by State members and integrated in their social, economic and national plans. The need for youth to be educated in the spirit of the Human Rights Declaration was discussed.

Interesting resolutions were adopted in the area of human rights in connection with technological development. The emphasis was on the need to protect man, his dignity, and privacy, as well as his physical and intellectual integrity in view of recent developments that have

occurred in biological, medical and technical sciences. The conference felt that healthy balance between scientific and technological development and humanitarian values must be maintained.

H. S. P.

LITERARY ALMANAC WILL BE PUBLISHED

The Literary Competition of WFUWO, founded by Mary Beck, Detroit Councilwoman, in 1959, is now in its tenth year. To mark the anniversary a Literary Almanac will be published. It will include the award-winning entries from the past ten years' competitions.

The Competition is held annually for professional and amateur women writers.

20th ANNIVERSARY OF WFUWO

In the fall of 1968 the World Federation of Ukrainian Women's Organizations marked its 20th anniversary. A Special Committee under the chairmanship of Mrs. Maria Charyna was formed in Philadelphia, Pa., to prepare the Anniversary Session which is planned on March 22, 1969.

UNWLA FOLK ART MUSEUM

The Museum Committee of the Folk Art Museum in New York City has undergone a reorganization of its internal structure in order to facilitate its work. During a meeting held on November 4, 1968, the following appointments were made: Mrs. Lesia Riznyk and Mrs. Halyna Hoshowska — registration of art subjects; Mrs. Iwanna Petriwska and Mrs. Katherine Peleshock — conservation; Mrs. Mary Rzepecky — visitors and guests; Mrs. Oksana Shchur — research, and Mrs. Luba Abramiuk — Museum library. Mrs. Maria Rzepecky, UNWLA Board folk art chairman, is in charge of the Museum.

What to read

by Marty

Chornovil, Vyacheslav. **The Chornovil Papers.** New York, McGraw-Hill, 1968. Pp. 246.

The Soviet constitution promises all the citizens of the USSR the freedoms of speech, press and assembly; the soviet legal codes attempt to provide a framework of orderly life within bounds of the "socialist legality." But in a country which promotes a schizophrenic conception of reality, where hypocrisy is the established policy — woe to him who takes the communist theory seriously. In the fall of 1965 Vyacheslav Chornovil, a 27-year old Ukrainian journalist, was assigned to cover the trials of a number of Ukrainian intellectuals. At the trials he was outraged by the blatant disregard for legality, by the ridiculous accusations, by the chauvinistic discrimination of the Russians against all things Ukrainian. The accused were tried and convicted in secret trials for reading or possessing nonSoviet Ukrainian publications, for non-Soviet interpretation of works by Shevchenko, for their demands of a compulsory instruction of Ukrainian children in the Ukrainian language. Chornovil wrote a lengthy petition to the public prosecutor of the Ukrainian SSR pointing to the "wanton disregard of socialist legality" in order "to prevent a repetition (under different labels) of the terror of the thirties which bled the Ukrainian people white and reduced Ukrainian statehood to a fiction" (p. 75). — Today, Vyacheslav Chornovil is himself a victim of the "socialist legality": convicted on November 15, 1967 he is serving his prison sentence of three years of hard labor. His petitions and appeals on behalf of the unjustly convicted Ukrainian intellectuals, however, together with the documentary materials about them that he compiled, are circulating freely

MRS. SPAFFORD ATTENDS UKRAINIAN INDEPENDENCE PROGRAM

Pictured at the 51st anniversary of Ukrainian independence and 50th anniversary of the union of Ukrainian lands observance, held at the Carnegie Endowment International Center, New York City, on January 25, are: Dr. Lev E. Dobriansky, president of Ukrainian Congress Committee of America, which sponsored the program; Mrs. Belle Spafford, newly elected president of the National Council of Women of U. S., on his left; Mrs. Stefania Pushkar, UNWLA president and NCW Migration Chairman, on his right; Mrs. Mayala Miltenberger, Mrs. Stafford's administrative assistant, first from left; and Mrs. Mary Dushnyck, UNWLA public relations chairman, who represented Women for Freedom, Inc.

both in the East and West. They circulate in hand-written copies in Ukraine; they were smuggled a few pages at a time out of the Soviet Union. The publication of **The Chornovil Papers** in English created quite a stir in the Western world.

Not only is this the most important book to come out of Ukraine in recent years; it is also a profoundly moving human document which testifies to the great moral and physical courage of the new generation of Ukrainian intellectuals, to their great sense of duty and responsibility to their nation.

NEW COMMISSIONS

Commissions are being formed for all Executive Board chairmanships. The Commissions are designed to aid the chairmen of the various committees in their work. At the present time Cultural, Educational and Home Economics Commissions have come into being. They are headed by Mesdames: Natalia Chap-

lenko, Olena Klymyshyn, and Irene Kashubynska.

* * *

The Cultural and Home Economics Commissions prepared questionnaires on Christmas dishes and customs which were sent out to all Branches in October. On the basis of the information received UNWLA will prepare a booklet of Christmas dishes and traditions in the various parts of Ukraine. A similar questionnaire is now being prepared on Christmas recipes.

* * *

Many UNWLA Branches sent Christmas greetings and packages to Ukrainian boys serving in Vietnam. Most of these Branches report having received moving letters from the young soldiers thanking the ladies for their kindness and generosity.

A leader sees things through the eyes of his followers. A leader puts himself in their shoes, and helps them make their dreams come true.

SCHOLARSHIP FUND

In February 1968 Chapter 37 of UNWLA and the Seattle East Group Alumnae of Alpha XI Delta National Sorority presented a donation to the Scholarship Fund of the UNWLA. As the enclosed letter, written by Mrs. Myrtle Slaby, Branch 37 Corr. Secretary, indicated, the money came from the proceeds of East-egg decoration kits that Elaine Keryluk Austin and her Chapter of AXA Sorority prepared and sold.

Elaine Keryluk Austin is the daughter of the late Mary Drohomersky Keryluk, past treasurer of Chapter 37 and the letter writer's sister. She received her B.A. from Michigan State University and is currently teaching in Seattle as well as working for her Master's Degree in art at the University of Washington. While in high school and college she participated in many Chapter 37 projects.

We are very proud of this young American-born woman of Ukrainian ancestry who now resides in the state of Washington. Although there are no Ukrainian women's organizations in Washington, the love for and the desire to share her cultural heritage found fruition in a cultural project in her American women's organization. She taught her sorority sisters how to create "pysanky." The women decided to demonstrate the "pysanka" art and sell egg-decorating kits at their National Convention. So Elaine wrote to Michigan for help. Instructions translated from OUR LIFE and materials for making a Ukrainian costume for Elaine, equipment for making egg-decorating kits, and exquisite eggs created by Maria Drohomersky for exhibit purposes were airmailed to Seattle. All spring Elaine and her sorority sisters demonstrated the Easter egg art in public and parochial schools, a department store and at meetings of various women's organizations. By convention time they had lots of practice. At the Convention, which was held at As-

A DONATION TO THE

pen, Colorado in July, 1968, their cultural project was the most outstanding presented.

Elaine and her sorority presented a check of \$25.00 to our organization to show their appreciation for the help that members of Chapter 37 gave them in acquiring Ukrainian art materials and background for their cultural project. Since both the UNWLA and AXA give scholarships to students of journalism, it seemed fitting that the check be presented to the scholarship fund.

This project was also mentioned in the "Bainbridge Review," a Seattle paper in its Aug. 7, 1968 issue. The article included a description of the old Ukrainian tradition of Easter egg painting with a picture of Mrs. Elaine Keryluk Austin at work.

Mrs. Austin's successful endeavor proves that women of Ukrainian descent can spread information about our ancient culture in all parts of the USA and by different means. Mrs. Elaine Keryluk Austin found an excellent way to do it.

UKRAINIAN DISHES

Easter Babka

½ cup lukewarm water
2 pgs. yeast
1 teaspoon sugar
2 cups scalded milk
½ lb. butter
1 tablespoon salt
flour to make soft dough, about
7 cups or more
1 cup sugar
5 whole eggs
10 yolks
1 orange juice and rind
1 teaspoon vanilla
1 cup golden seedless raisins (optional)

Dissolve the sugar in lukewarm water; sprinkle the yeast over it; let stand 10 minutes

Beat the eggs and the egg yolks for 10 minutes adding the sugar a little at a time. Add the salt, orange juice, milk, rind and the yeast mixture to the beaten

eggs, mix well and gradually mix in the flour, adding the melted butter a little at a time, until enough flour is added to make a soft dough.

Knead for 20 minutes or until dough no longer clings to hands. Let rise in a warm place until double in bulk. Knead down and let rise again as before.

Grease tall tins well and coat with bread crumbs. (Honey or Crisco tins make good containers for Babka).

Form dough into a ball small enough to fill 1/3 of a container. Let rise in a warm place until the dough barely reaches the top. Put in a preheated oven 350° F and bake for 30 minutes.

Babka should be handled very carefully when being taken out of the containers and should be laid on a soft covered cushion to cool.

Cheese Cake

¾ pkg. vanilla or graham wafers
crushed
1/3 cup melted butter
3 (8 oz.) pkgs. cream cheese
3 eggs
2/3 cup sugar
1 teaspoon vanilla
1 small can cherry pie filling
3 tablespoons sugar
1 teaspoon vanilla
1 cup sour cream

Mix wafer crumbs and butter, rubbing well. Line bottom and sides of a square pan with the crumb mixture.

Beat cheese until light and fluffy. Add eggs one at a time. Add sugar and continue beating. Add vanilla. Pour into pan. Bake in a moderate oven, 375° F for 30 minutes. Cool. Pour pie filling over the cake. Mix 3 tablespoons sugar, vanilla and sour cream. Pour over pie filling. Bake in hot oven 400° F for 5 to 8 minutes.

From the "Book of Recipes," the Art of Cooking Ukrainian Style, published in 1965 in Vancouver, British Columbia.

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

Вітаємо з Ювілеєм!

З нагоди 25-ліття журналу Наше Життя шлю журналові щирий привіт
Ірина Подюк, Сиракузи

**
*

Гратулюю з нагоди 25-ліття чудово редагованого журналу

Д-р Галина І. Подюк-Клюфас

**
*

З нагоди Вашого ювілею хочу побажати редакції Н. Ж., усім співробітницям та нашій організованій жіночій громаді багато сили й витривалости у дальшій праці для нашої загальної національно - громадської справи, а зокрема для української жінки тут, на чужині.

Параскевія Олексюк
Філядельфія

**
*

Всім членам редакції й адміністрації бажаю багато творчої енергії й витривалости в їхній дальшій праці, а адміністрації крім того багато нових передплатниць. Нехай наш журнал росте й побільшується так, щоб ми знаходили в ньому завжди щось цікавого й нового.

Мирослава Савчак
Бронкс, Н. Й.

**
*

Прошу передати найщиріше признання редакторці й її співробітницям. Справді, подумати тільки: якщо не було б місячника Наше Життя — яке було б сіре життя неодної українки.

Анна Вояковська
Бруклін, Н. Й.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

(Докінчення зі ст. 16)

Галя Дармограй організаційною, п-ні Михайлина Баран культ.-освітньою, п-ні Ірина Біскуп імпрезовою, п-ні Марія Андрушків виховною, п-ні Марія Мотиль сусп. опіки, п-ні Марія Михайлів пресовою, п-ні Розалія Кріль господарською.

Контр. Комісія: п-ні Марія Головей, голова, пп. С. Папуга, С. Лешко, С. Рудик і М. Книш члени.

Збори закрила нововибрана голова, дякуючи за довір'я.

Марія Михайлів
пресова референтка

ВІТАЄМО З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ

журнал НАШЕ ЖИТТЯ

і бажаємо дальших успіхів у майбутній праці

ЗА УПРАВУ 21 ВІДДІЛУ СУА

у Брукліні, Н. Й.

Віра Кука, секретарка

Марія Зозуля, голова

У цей ювілейний рік приносимо найщиріші

наші побажання журналові

НАШЕ ЖИТТЯ

що неначе плуг — оре ниву нашої організації!

ЗА УПРАВУ 42 ВІДДІЛУ СУА ДОЧКИ УКРАЇНИ

у Філядельфії

Анна Бойко, почесна голова

Марія Пашук, голова

Анна Сивуляк, секретарка

З нагоди 25-ліття журналу

НАШЕ ЖИТТЯ

вітаємо його редакцію з п-ні Лідією Бурачинської на чолі та шлемо наші щирі побажання якнайкращого росту такого цінного журналу, що являється трибуною вільної думки українок у вільному світі!

ЗА УПРАВУ 43 ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ

у Філядельфії

Анна Богачевська, секретарка

Ольга Ковальчук, голова

АКРОН, ОГАЙО

Річні збори 7 Відділу СУА ім. Лесі Українки

Дата: 1. грудня 1968 р.

Президія: п-ні Параскева Когут, голова, п-ні Сальвіна Іваницька, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні Ульяна Білецька, голова, п-ні Розалія Гицюк, секретарка, п-ні С. Фенканин, скарбничка і пп. Анна Малий і Софія Куцик, референтки сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 8 ширших сходин і одне засідання Управи. Начислює 41 членок, із того більша частина активних. Вислав делегатку на Конвенцію СУА в Шикаго. Відділ є членом УККА.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував Свято Жінки-Героїні, пікнік у місцевому парку для членок і їх родин та показ писання писанок. Брав участь у місцевому Святі Державности та прийняв гостиню хор „Дніпро“ з Клівленду. Членки Відділу ходили з колядою.

в) Виховна: Відділ улаштував дитячу забаву, де прибуло дуже багато дівчор.

г) Сусп. опіки: Ререфентки відвідують хворих членок удома й у шпиталях та посилають картки хворим членкам. Вислали дві пачки сиротам до Бразилії й одну укр. воякові до В'єтнаму.

г) Зв'язків: Відділ є членом Федерації Жіночих Клюбів.

д) Фінансова: Відділ мав 860 дол. приходів і 813 дол. розходів.

По звітах уділено абсолюторію уступаючій Управі.

Нова Управа: п-ні Олена Мартинюк, голова, п-ні Антоніна Кулик, заступниця, п-ні Розалія Гицюк, секретарка, п-ні Параскева Когут, заступниця. Референтками стали — п-ні Ульяна Білецька культ.-освітньою, пп. Анна Малий і Софія Куцик сусп. опіки, п-і Сальвіна Іваницька пресовою.

Контр. Комісія: пп. Анастасія Микитин і Софія Гошко.

С. Іваницька
пресова референтка

НЮАРК, Н. ДЖ.

З діяльності 28 Відділу СУА

У 2-му півріччі 1968 р. в Ньюарку відбулись дві цікаві імпрези:

Дня 20. жовтня **Розваговий Вечір**, полученний із китайською льотерією. Увагу всіх присутніх приковували

**З нагоди 25-літнього ювілею
журналу НАШЕ ЖИТТЯ
шлемо редакції привіт
і побажання успіху!**

ЗА УПРАВУ 89 ВІДДІЛУ СУА у Кергонксоні

Оксана Ленець
голова

Ольга Савчук
секретарка

різномодні виграші, що їх Відділ одержав від наших купців та членок. Неменш цікавою й веселою була програма Вечора, яку виповнили артистка п-ні Іванна Кононів, довголітня членка Відділу і п-ні Таїса Богданська, пресова референтка. Перша відспівала з вервою дві жартівливі пісні, а друга відіграла на фортепіані з чуттям кілька творів Шопена, Коссика і Брамса. Опісля п-ні Богданська прочитала дещо з Гриця Зозулі та своїми влучно написаними гуморесками забавляла публіку, яка по береги виповнила залу Нар. Дому.

Все ж таки кульмінаційною точкою Вечора був виграш фантів, яким займались імпрезові референтки пп. Д. Стасюк і О. Думич та п-ні О. Гнатик, реф. сусп. опіки, що теж поробили заходи, щоб їх придбати. До доброго настрою Вечора причинилась ще смачна перекуска, яку приготувала госп. секція під проводом пп. А. Баранюк і А. Стасіцької та інших пань.

Зовсім інший характер мала друга імпреза Відділу, а саме — **Різдвяна Зустріч**, що відбулася 15. грудня м. р.

Хоч випав сніг і скрипів сильний мороз під ногами, то на Зустріч явилась поважна кількість членок з родинами і запрошена молодь із Пласту та СУМА.

Вечір відкрила голова Відділу п-ні О. Муссаковська, вітаючи о. пароха д-ра Михайла Гринчишина та всіх приявних. А між ними був п. Михайло Лозинський, відомий громадянин Ньюарку, якому того дня сповнилось 85 літ, а з ним були три його дочки-Союзанки і три внучки-пластунки.

Привітавши гостей, пані голова відчитала коротку доповідь на тему „Приготування до Різдва“, основу на праці п-ні Н. Хоманчук, а потім передала провід Вечора п-ні Таїсі Богданській, яка легко й зі своерідним гумором його провадила.

У програмі Вечора були ще коляди та речитація пластунук вірша Богдана Лепкого „На Святий Вечір“. На закінчення п-ні Богданська відчитала уривок із повісті Грищенка про Різдво в Україні.

В другій частині п-ні Оксана Тарнавська переповіла коротко історію Нашого Життя з нагоди його 25-ліття та з'ясувала, яку роль відіграв цей журнал у розвитку нашої організації. До цього срібного ювілею п-ні Тарнавська зложила щирі побажання. а молодь заколядувала 40.50 дол. як ювілейний дар на пресовий фонд. Опісля при куті й перекусці всі колядували при супроводі п-ні Т. Богданської.

Зустріч пройшла з великим моральним успіхом, бо молодь із старшими спільно засіла до столів і мала нагоду почути оповіді про Різдвяні звичаї. За це належить шира дяка о. парохів Гринчишинові, всім виконавцям програми та нашим дбайливим добрим господарям, які створили цю Зустріч.

Ольга Муссаковська

КОГОВС, Н. Й.

Ялинка 34 Відділу СУА

Заходом нашого Відділу відбулася 5. січня 1969 р. традиційна ялинка в залі Укр. Амер. Горожанського Клубу. При гарно прибраній і освітній ялинці засіли при заставлених столах Союзанки й гості з дітьми. Культ.-освітня референтка Відділу, п-ні О. Бачинська, з дітьми Союзанок поставила „Вифлеємську Ніч“, сценку на 2 дії І. Луцика, а студ. Нуся Павлів навчила колядок. Діти гарно відіграли, голосно й поправно лунала українська мова зі сцени, також гарно колядували, за що приявні нагородили їх оплесками. Голова Відділу, п-ні О. Павлів, привітала всіх гостей і Союзанок. Отець декан д-р Б. Волошин провів молитву й посвятив просфору, потім о. парох В. Андрушків поділився просфорою з приявними й побажав Союзіві Українок Америки підтримувати наші традиції, зокрема побажав хористам і дякові ще довгі літа співати на славу Богу. Дальше о. Б. Волошин поділився враженнями

з Союзівки, підкреслюючи потребу плекання українських традицій і звичаїв. З черги п-ні І. Дурбак виголосила доповідь про українські святкування Різдвяного циклю: Андріївський і Свят-Миколаївський вечорі, Різдво, Новий Рік і Йордан. Підкреслила велике виховне й моральне значення „Різдвяного духа“, що панує під час зимового циклю наших свят. Вкінці згадала про ялинку, що з нею зв'язане наше дитинство, колядки й щедрівки, що так нагадують нам казку юних літ. Ялинка — це неначе „золотий міст“, що лучить наше минуле з сучасним і майбутнім. Просфора пройшла серед милого родинного настрою, співів колядок, споминів і товариських гутірок. Вкінці голова Відділу, п-ні О. Павлів, подякувала нашим священикам, сестрам, гостям, Союзнякам і дітям за участь і співпрацю, зокрема членкам господарської референтури: пп. М. Мацюк, В. Гарабач і В. Ковальчук, що зайнялися приготуванням вечері, та дівчатам, що в українських одягах подавали вечерю. Кінцеву молитву провів о. парох В. Андрушків. Приявних було біля 150 осіб.

Іванна Дурбак
пресова референтка

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

**З діяльності 54 Відділу СУА
ім. 500 Героїнь**

Першою нашою імпрезою по Заг. Зборах у 1968 р. була цікава сполука: **Вистава Лялькового Театру і висвітлення фільму** з подорожі по сучасній Україні. Імпреза була призначена для громадян різного віку. Ляльковий Театр захопив найменших, а фільмом зацікавились дорослі. Фільм висвітлили п-во Даниленки безплатно, але після нього відбулася збірка на укр. семінарію в Римі, що дала 27.60 дол. У Вечорі взяли участь понад 70 осіб, що ставили численні запити, на які п-во Даниленки радо відповідали.

Чергова імпреза також була зложена з двох частин. Це були **святочні ширші сходини в честь Т. Шевченка**. Не сила наша було підготувати велику програму, як це ми робили дотепер. Тому наша голова п-ні Ольга Гарванко зладила доповідь, а доні Союзнячок Дарка Корженівська, Наталка Глинянська, Таня Гусар і Уляна Гарванко продеклямували ряд віршків. По святочній програмі ми при чаю і солодкім відзначили уродини

У 25-ЛІТТЯ НАШОГО ЖИТТЯ

**пересилаємо сердечні побажання
Редакції і видавництву та бажаємо багато успіху
в майбутньому.**

ЗА УПРАВУ 59 ВІДДІЛУ СУА

у Балтиморі

Ольга Сушко, секретарка

Ганна Самутин, голова

Оцінюючи жертвенну працю Редакційної Колегії під проводом п-ні Л. Бурачинської у видаванні журналу НАШЕ ЖИТТЯ, вітаємо його з нагоди 25-ліття.

Шлемо щирий привіт та бажаємо якнайкращого успіху в майбутньому.

ЧЛЕНКИ 63 ВІДДІЛУ СУА ІМ. СОФДІ РУСОВОЇ

у Дітройті

З 25-річчям існування журналу НАШЕ ЖИТТЯ вітаємо його Редакцію й Адміністрацію.

НАШЕ ЖИТТЯ — це сила українських організацій в Америці. Впродовж 25 років НАШЕ ЖИТТЯ внесло своїм цінним виданням вклад у розвиток української культури в ЗДА і заграницею.

Бажаємо успіху у дальшому видаванні!

**ЗА УПРАВУ 83 ВІДДІЛУ СУА
у Нью Йорку**

**Марія Томоруг, голова
Галина Титла, містогорова
Наталка Дума, секретарка**

нашої голови. Часом із браку часу можна сполучити разом і дві неподібні до себе імпрези.

Дня 19. травня 1968 р. відбувся у нас **Веселий Вечір** у виконанні Любителів Театру. Про цей Гурток при нашому Відділі ми вже писали, бо це не перший їх виступ. Так і цим разом, щоб прийти Відділові з фінансовою допомогою, поставили три скечі:

„Курка в рурі“ Уляни Терлецької відіграли — Марта Матвійків, Роман Книгиницький, Лідія Гарванко, Василь Петеш.

„Дістав ногу батька“ Гриця Мотики відіграли — Іван Книгиницький, Лідія Гарванко, Галина Цибики, Ростислав Гусар.

„Ах, ті діти, ті діти“ Стефанії Гурки відіграли — Марія Корженівська, Степан Матвійків, Лада Гусар, Іван Книгиницький, Галина Цибак, Роман Книгиницький, Марко Гарванко.

Актори, що завзято ходили на проби, вив'язались гарно із своїх ролей. Зате публіка трималась засади, що „без мене одного обійдеться“ і їй таки було малувато. Дивно, коли зважити, що гумор повинен був діяти, як магнет, а ціль імпрези (весь дохід на церкву) була дуже шляхетна. Все ж таки чистий дохід у сумі 112 дол. пожертвувано на церкву св. О. Миколая, що будується. А Управа розійшлася на вакації з тяжким серцем, щоб передумувати, як то можна нашу публіку розворушити.

А в жовтні святкував наш Відділ свій **10-літній ювілей**. Перший раз за цілих 10 років ми собі облегли завдання: винаймали приміщення в ресторані і замовили обід. Бенкет, що відбувся 13. жовтня, пройшов у дуже милій, товариській атмосфері. Його провадили артисти Оксана і Я. Рудакевичі в приязності гостей із Філадельфії — пп. Осипи Грабовенської, Лідії Бурачинської, Лідії Дяченко та представниць 13 Відділу з Честеру, 43 Відділу з Філадельфії, о. Андрія Боньчака, місцевого пароха і п. Микити, директора курсів українознавства в Честері. Промовці не говорили довго, отже всі весело провели вечір. А на кінці для нас нечуване почуття, коли ми по бенкеті могли піти собі прямо додому, не дбаючи про миття посуду!

У грудні д-р Зенон Рудацький дав нам цікаву **довідку** на тему „Хвороби жіночих плодових органів“. При тому розказав також про свої студії в Іспанії і про життя українців-сту-

О Г О Л О Ш Е Н Н Я ЗВЕРТАЄМОСЬ ДО СОЮЗЯНКИ, яка перебрала на

XV. Конвенції США в Шикаго
**ХРОНІКУ 54 ВІДДІЛУ США
з Вільмінгтону, Дел.**

із проханням переслати її на
нижче подану адресу:

**Mrs. Olga Harwanko
1306 W. 9th St.
Wilmington, Del. 19806**

**Будемо дуже вдячні за отримання її!
Управа 54 Відділу США
ім. 500 Героїнь
у Вільмінгтоні, Дел.**

дентів там же. Це було ілюстроване світлинами, в чому допомагала йому п-ні Рудацька, наша членка. Вив'язалась товариська гутірка, з якої вже легко перейшли ми до доповіді. Треба зазначити, що наші сходини відбуваються тепер по домах членок, бо парохіяльна зала, що служила нам дотепер, має бути перенесена на інше місце. Отже кожна господиня, де сходини відбуваються (а була нею в цьому випадку п-ні Лада Гусар) уважає за відповідне нас угостити.

Так то гарно закінчили ми Старий Рік. У 1969 р. ми вже відбули одну імпрезу, а саме відсвяткували **Річницю Соборності**. Хоч улаштування національних імпрез і не належить до США, проте ми так довго тим займалися, що це просто „ввійшло нам у кров“. І хоч обставини для цього зовсім непригожі, нас гризе сумління, коли те чи інше національне свято не відбудеться. Тепер вирятував нас п. Микита з Честеру, що приїхав до нас із доповіддю. Це була одна з кращих доповідей, що їх ми почули в нашій залі. Доповідач коротко затримався на історичних фактах та перейшов до сучасності, даючи напрямні для всіх нас, як ми можемо допомогти в довголітній боротьбі за самостійність. Присутні були зворушені й заслухані.

Отже, як бачите, не дуже багато зробили ми в 1968 році, але не сиділи з заложеними руками. Сподіймося, що 1969 рік буде більш видатний!

Ліда Гарванко
пресова референтка

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

БАЛТИМОР, МД.

Різдвяна Зустріч-Просфора Відділу США і Пластової Станиці

Цього року, 12 січня, в залі місцевої ІВКА, 59 Відділ США разом із Пластовою Станицею були гостинними господарями цього незабутнього свята. Врочисто прибрана зала, білими скатерками застелені столи з ялинковими свічками, настроювали зворушливо святочну громаду. На сцені Пластова Станиця стала на „струнко“ до свого апелю.

Станичний д-р А. Лемішка відкрив свято коротким зворушливим словом, підкреслюючи невмирущу ідею Пласту серед нашої молоді. Бунчужний свята ст. пл. А. Татчин перевів апель, а станичний д-р А. Лемішка запалив символічну пластову свічку, передаючи один одному священний вогник пластової любові. Заінтонувану пластунками колядку „Бог предвічний“ підхопила вся святочна громада.

Голова Відділу США п-ні Ганна Самутин привітом перенесла нас від буденщини — до настроєвості наших дорогих свят Різдва і звичаїв та прекрасного їх відображення в нашій поезії, зокрема у віршах Богдана Лепкого. Старший пластун Богдан Булавка по-мистецьки відтворив Різдвяні переживання цього поета-вигнанця, деклямуючи його незабутні Різдвяні вірші. Молитвою поблагословив вечерю о. шамб. Петро Мельничук, парох місцевої української католицької церкви.

У дружній родинній атмосфері почалась вечеря. Ділились просфорою з святочними побажаннями, а відтак чергувались традиційні страви: кутя, риба, борщ із пиріжками, голубці й солодке печиво, дбайливо приготовані Союзнянками. Наші проворні і чепурні пластунки-юначки дуже гарно вив'язувались із покладених на них обов'язків обслуги всіх столів.

А колядки не вгавали — їх співали разом батьки й діти.

Марія Булавка
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Вишивані Вечерниці 63 Відділу США

Дня 2. листопада 1968 р. відбулась імпреза, що виказала, як кожного року, велике зацікавлення й велику любов до вишивки. Понад 40 пань мали вишивані сукні.

Жюрі в складі п-ні Стефанія Дуб,

голова Окр. Ради, пп. Ірина Грушкевич, Ліда Макаревич, Юстина Козак, Ірина Зелена, ред. Володимир Несторович — визначили 1. нагороду п-ні Каліні Миколеско, що рік-річно має вишивані сукні великої мистецької вартості. Другу нагороду одержала п-ні Яра Стельмах, третю п-ні Христина Климишин.

Десять суконь відзначено: пп. Ірина Ворик, Ірина Гнатчук, Ліда Казанівська, Марійка Лончина, Наталя Мордованець, Рома Савчук, Оля Захарій, Оля Федчишин, Ірина Тарнавська, Марійка Ткачук.

За вишивані сорочки відзначені були пп. Михайло Кишляк, Михайло Палагнюк, д-р Євген Рослицький, Роман Юшкевич.

Аранжером застави був відомий гурморист із Нью Йорку Микола Понеділок.

Хочеться підкреслити жертвенну, часом непосильну працю голови Відділу п-ні Олі Захарій. П-ні Марії Козак, голові забавового комітету, допомагали п-ні Теодора Блашкевич, госп. референтка, пп. Стефанія Бохенська, Лена Галяженко, Олена Гевко, Нуся Воронович, Ярослава Казанівська, Ірина Кіналь, Надя Лаврин, Стефа Петрачук, Теодосія Стельмах, Володимира Тустанівська, Володимира Целюх, Іванна Цісик, Зеня Юрків.

Весь дохід призначено на Українську Вищу школу в Гемтрему.

Д-р Валентина Савчук
пресова референтка

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Просфора 66 Відділу СУА ім. Олени Кисілевської

Дня 26. січня 1969 р. зійшлися численно членки Відділу й гості на Просфору, що мала продовжувати нашу національну традицію, але й при тому виконати велику харитативну ціль.

Старші присутні з великою радістю гляділи на окремий стіл молоді, що численно прибула. У своїй промові о. пралат Стах видвигнув шляхетну ціль нашого зібрання. Це був релігійний момент об'єднання цілої нашої громади у Різдвяному часі й охота втерти сльозу потребуючим, що старі й хворі залишились у Німеччині. Промовляв також д-р М. Снігурович, голова Відділу УЖКА.

Вислід цієї заохоти був радісний, невелика громада зложила 150 дол. на ту ціль. Уже від кількох літ наш Відділ спмагає хворих українців у

Жюрі Вишиваних Вечерниць 63 Відділу СУА в Дітроїті:

Зліва на право: пп. Ірина Грушкевич, Степанія Дуб, голова Окр. Ради СУА, Ліда Макаревич, ред. Володимир Несторович, Юстина Козак, Ірина Зелена.
Jury at the Embroidered Dancing Party of UNWLA Branch 63 in Detroit, Mich.

Гавтінгу та інших санаторіях Німеччини.

У мистецькій програмі виступили п-на Зуня Козюпа, учениця п-ні Софії Попіль, яка відограла „Шумку“ Завадзького. При звуках фортепіану вона ж заспівала „Бродягу“ І. Веселовського.

За це свято належить признання голові п-ні Р. Яхницькій і всім членам Відділу СУА.

Олена Хромовська

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Річні збори 67 Відділу СУА

Дата: 26. січня 1969 р.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Ольга Грицай.

Президія: п-ні Фр. Стек, голова, п-ні А. Ковалюк, секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала п-ні Стек.

Звіти Управи зложили — голова, заступниця, секретарка, касієрка і референтки сусп. опіки та господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 20 членок, у тому 2 нові. Відбув 5 ширших сходів і одне засідання Управи. Відділ співпрацював з усіма українськими світськими і церковними організаціями. Відділ є членом УЖКА.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував новорічну Зустріч членок і їх родин та пікнік разом із Укр. Демокр. Клубом. Зорганізував поїздку до Фліядельфії на привітання

З нагоди 25-ліття журналу НАШЕ ЖИТТЯ шлемо дорогому ювілятові сердечний привіт з виявом глибокої вдячності для невтомної редакторки п-і Лідії Бурачинської та членів Редакційної Колегії НЖ

ЗА УПРАВУ 57 ВІДДІЛУ СУА В ЮТІЦІ:

Володимира Величко, секретарка   Марія Когутяк, голова

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК!
"LESYA UKRAINKA" в англійській мові

У книжці містяться драматичні твори Лесі Українки, що їх переклала поетка Віра Річ. Монографію про Лесю Українку та творчість поетки написав проф. Константин Біда.

У збірку ввійшли такі твори: „Камінний господар“, „Оргія“, „Кассандра“, поеми „Роберт Брюс“, „Сім струн“ та інші.

Ця книжка повинна знаходитись в кожній українській хаті. Даруйте її від себе чи від організацій бібліотекам, університетам та інших науковим інституціям.

259 сторін друку, в твердій оправі, рисунок на обгортці малює Зоя Лісовської, ціна 7.50 дол. — Замовлення висилайте:

The National Women's Council of the Ukrainian Canadian Committee
Dept. 101, 456 Main Street, Winnipeg 2, Man., Canada.

Кардинала Йосифа. Дальше влаштовано виставку кераміки, вишивок та писання писанок у місцевому банку.

в) Сусп. опіки: Відвідувано хворих членок із подарунком та хворих українців нашої околиці. Відділ спмагає бабусю і студентку в Польщі, а засоби на це здобуває колядою. Вислано 4 одягові пачки потребуючим українцям у Польщі. Відділ жертвує на церковні цілі.

г) Фінансова: Відділ мав 220 дол. приходу і 326 дол. розходу.

Контр. Комісія ствердила, що книги ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Анастасія Ковалюк, голова, п-ні А. Баралецька, заступниця, п-ні Ф. Стек, секретарка, п-ні О. Грицай, касієрка. Референтками стали — п-ні І. Шнабель організаційною, пп. М. Гелепа і М. Онуляк сусп. опіки, пп. М. Де Олівера і Прус господарськими.

Контр. Комісія: пп. Маринович, Білинська і Степась.

Управа привітала нових членок пп. Шнабель і Онуляк.

Ф. Стек, голова Зборів
А. Ковалюк, секр.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО

Ювілейне свято 69 Відділу СУА ім. Н. Кобринської

Дня 15. вересня 1968 р. наш Відділ улаштував своє 10-ліття. Ювілейне свято було попереджене вранці **Богослуженням** у наміренні Відділу, ввечорі відбувся **бенкет** із мистецькою програмою. Застелені столи, прикрашені квітами, гарно прибрана сцена заходами п-ні М. Зубаль і повна зала гостей створювали небуденний настрій. Свято відкрила голова п-ні Т.

Сілецька і передала провід п-ні М. Величко, першій голові Відділу. П-ні Величко представила п-ні Марію Янів, голову Окр. Ради і гостей за почесним столом та просила однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять тих членок, що відійшли.

Звіт із діяльності Відділу подала п-ні Л. Яців. У **культ.-освітній діяльності** — численні доповіді, мистецька виставка картин п-ні Раковської і членок СУА з Клівленду, висвітлення фільму з подорожі поза залізною куртиною, шість Чайних Вечорів, два Андріївські Вечорі, два Дебютантські Вечорі, щорічне традиційне ходження з колядою. З виступів перед американцями слід згадати — Гуцульський Вечір у Ком. Каледжі, участь у Міжнародних Фестивалях. Пожертви для Осередку НТШ у Сарселі, на Фонд Катедри Українознавства. У **виховній діяльності** — однорічна Дитяча Світличка, танцювальна група молоді, що здобула першу нагороду на Фестивалі. В **діяльності нар. мистецтва** влаштовано покази писання писанок і керамічний курс. У **діяльності сусп. опіки** допомагали молоді, старшим і хворим в Європі. Постійна опіка над школою в Людвігсфельді, висилка одягових пачок українцям у Німеччині, Польщі, Югославії, Аргентині і Бразилії. Допомога бл. п. Ользі Петлюрі, укр. родині в Німеччині, вдові з двома дітьми в Польщі, передплата для бабусі. Пожертви на школи при укр. катол. і прав. церквах, Укр. Нар. Дім і бібліотеку в Лорейні, пам'ятник Лесі Українки і Т. Шевченка, дар для Верховного Архиепископа, СКВУ, висилку делегатки в Тегерані, закуп книжок до нашої бібліотеки.

Приходи Відділу виносять 7,593.52 дол., а розходи 7,324.31 дол. за минулих 10 літ.

Це є громадський іспит нашого членства, що його здало блискуче, не зважаючи на те, що членство старшого віку вже недомагає, а молодше обтяжене родинними обов'язками та заробітною працею. Але глибока національна свідомість членства — це сила, що не знає перешкод.

Привіт від Окр. Ради виголосила п-ні М. Янів. Слідували інші привіти, що їх відчитала ведуча чи виголосили представники організацій.

Мистецька програма почалась виступом п. С. Зубаль в ролі Гриця Зо-зулі з дуже вдалим монологом. Відграно скеч „Інтерв'ю з дебютанткою“ пера Нілі Стецьків у виконанні М. Зубаль і Н. Кармазин та п-ни Н. Івашишин у ролі дебютантки. Слідували коломийки на тему діяльності 69 Відділу, відспівані п. С. Зубалем при супроводі п. Ігоря Зубаль. З радістю прослухали:

Десять років проминуло, тяжко гарували

І щороку все на зборах голови шукали.

Пляни були дуже гарні, соборно зачали,

Та до нині все змінилось, деякі відпали...

Є нагода усю правду людям тут сказати,

Бо до других десять років далеко чекати.

Мистецьку програму публіка нагородила рясними оплесками. Святочний обід започаткував молитвою місцевий парох о. Л. Тимків. Обідом завідувала п-ні М. Лесюк при допомозі членок. Подякувавши за смачний обід нашим паням, по молитві усунено столи і почалися танці під звуки оркестри п. І. Черкаса. Так радісно закінчилось свято, що дало всім багато переживань.

Марія Нестеренко
пресова референтка

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Річні збори 73 Відділу СУА

Дата: 1. грудня 1968 р.

Збори відкрила молитвою п-ні А. Чернявська, місто голова у заступстві хворої голови п-ні М. Чубатої.

Президія: п-ні М. Шиманська, голова, п-ні О. Сусла, секретарка. Привітали п-ні Марію Демидчук, представницю Окр. Ради СУА.

Протокол з останніх Заг. Зборів

Зустріч 82 Відділу СУА з мистцями:

Задній ряд, стоять від ліва: Олена Гентіш, голова; Оксана Підгайна; Ярослава Лісовець; Олена Лиско; Мирослава Савчак; Докія Лисько, дружина д-ра Зеновія Лиська, дир. співочого ансамблю; Софія Данилович; Ірина Іванчишин; Ірина Керод; Анна Стасів; Іванна Клим; Наталія Клецов; Іванна Керод, студентка, читала поезії В. Лесича. — Сидять від ліва: Ольга Соневицька, містоголова Окр. Ради СУА; д-р Зеновій Лисько, музиколог; о. Сотер Голик, парох; Яків Гніздовський, образотворчий мистець; Марі-Марта Гніздовська, донька мистця; Стефанія Гніздовська, дружина мистця; поет Вадим Лесич; Олександра Кіршак, дружина поета. — Сидять спереду: Наталія Хоманчук, культ.-освітня реф. Окр. Ради СУА; Володимир Барагура, редактор „Веселки“; Марія Барагура; проф. Михайло Клецов, кореспондент шод. „Америка“; Ірина Загалак.

UNWLA Branch 82 in Bronx, N. Y. arranged a social get-together with painter Yakiv Hnizdovsky, composer Zinovy Lysko and poet Vadym Lesych.

відчитала п-ні І. Федоронько, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні А. Чернявська відчитала звіт голови п-ні М. Чубатої, п-ні І. Федоронько, секретарка, п-ні Н. Фалько, касієрка та референтки — п-ні О. Сусла культ.-освітня, п-ні О. Шуст виховна, п-ні О. Пендаківська сусп. опіки, п-ні О. Папроцька зв'язків, п-ні Н. Шуст пресова, п-ні Г. Болонка господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 6 ширших сходин, одне засідання Управи, стан членства 47, вибуло 2. Відділ співпрацював із місцевим Відділом УККА, брав участь у бенкеті УККА з нагоди 50-ліття української Державності і в бенкеті правосл. церкви на Фонд Будови Церкви.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відбуто гутірку на тему моди і влаштовано Вишивані Вечерниці. Відділ брав участь у Міжнар. Фестивалі, на якому вибрано українку королевою Фестивалю (п-на Леся Самчук, дочка Союзянки) та в Міжнар. Ті Парті.

в) Виховна: Відділ зорганізував 16 недільних Дитячих Зустрічей, поділяючи їх на дві групи, молодших і старших. Діти навчилися кілька пісень,

слухали казок і оповідань, старші вчилися писати писанки.

г) Нар. мистецтва: Влаштовано показ писання писанок для громади.

г) Зв'язків: Улаштовано покази писання писанок для американців у 9-ти місцевостях, подано два дописи до американської преси і світлину. Влаштовано Великодній стіл за вікном крамниці, репрезентовано СУА на засіданні Т-ва Прихильників ЮНЕСКО.

д) Сусп. опіка: Референтка відвідувала хворих, писала картки з побажаннями і вислала дві пачки воякам у В'єтнамі.

е) Пресова: Дописи про градуанток, Дитячі Зустрічі й Вишивані Вечерниці пішли до американських часописів.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Шиманська ствердила, що книги є ведені у великому порядку й на її внесок уділено абсолюторію Управі.
Нова Управа: п-ні О. Папроцька, голова, п-ні А. Чернявська, заступниця і референтка зв'язків, п-ні Н. Шуст, секретарка, п-ні Н. Фалько, касієрка. Референтками стали — п-ні О. Сусла культ.-освітньою, п-ні С. Жеребецька імпрезовою, п-ні О. Пендаківська суспільної опіки, до помочі п-ні І. Федоронько, п-ні О. Шуст пресовою,

п-ні М. Захарко і А. Басюк господарськими.

Контр. Комісія: п-ні М. Шиманська, голова, п-ні М. Сливінська і М. Болонна, членки.

Збори закінчила своїм словом п-ні М. Демидчук, представниця Окружної Ради СУА.

Олександра Шуст
пресова референтка

БОСТОН, МАСС.

Із діяльності 79 Відділу СУА ім. Олени Степанів

Дня 10. березня 1968 р. у залі укр. католич. церкви відбувся **показ писання писанок** під проводом п-ні Софії Вінзор.

Дня 24. березня рівнож під проводом п-ні Вінзор наш Відділ улаштував **попис молодих талантів**. У програмі попису були музичні виступи (фортепіан, акордеон, гітара), деклямації й співи, як рівнож один веселий скеч.

У днях 19. і 20. квітня наш Відділ під проводом п-ні Стефанії Бордун, містоголови, взяв участь у **Міжнар. Фестивалі**, влаштувавши стіл з українськими стравами. На цьому фестивалі відбувся також показ писання писанок під проводом п-ні Вінзор.

**З нагоди 25-ліття журналу НАШЕ ЖИТТЯ
шлемо щирі побажання успіху у дальшій праці
для добра США й українського жіноцтва**

**ЗА УПРАВУ 74 ВІДДІЛУ США ДМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ
у Шикаго**

Віра Хрептовська, секретарка

Олена Турула, голова

Дня 13. червня під час **Конвенції Ген. Федерації Жіночих Клюбів**, на яку прибули представниці СФУЖО й Централі США, наш Відділ улаштував стіл із виробами нар. мистецтва і показ писання писанок.

Дня 22. червня д-р Володимир Бандера розказав про свою **подорож по Італії** з висвітленням фільму.

Дня 7. вересня на запрошення української православної громади Відділ улаштував **показ народнього вбрання** під проводом п-ні Ірини Свистун, культ.-освітньої референтки.

Дня 17. листопада п-на Надя Миколаєвич звітувала про **поїздку в Україну** з висвітленням знімок.

Ольга Баранник

БРОНКС, Н. Й.

Товариська зустріч із мистцями

Заходами імпрезової референтки п-ні Ірини Іванчишин, при співучасті її заступниці п-ні Софії Данилович, відбувся 24. листопада м. р. Літературно-Мистецький Вечір під назвою „Товариська зустріч із мистцями“. У зустрічі взяли участь мистець Яків Гніздовський, поет і мистецтвознавець Вадим Лесич та музиколог, композитор і педагог д-р Зиновій Лисько.

Вечір відкрила голова Відділу п-ні Олена Гентіш, вітаючи численно зібраних учасників. Хоровий ансамбль Відділу відспівав „Отче наш“. Програму вела п-ні І. Іванчишин.

Вона теж прочитала доклад про Якова Гніздовського, подаючи біографічні дані й характеристику багатобічної творчості цього відомого не тільки українському громадянству, але знаного і в американському світі маляра, графіка, ілюстратора, скульптора, зокрема ж майстра дереворізу. Уривки з його автобіографії, вміщені у монографії мистця, прочитала п-ні Наталія Клезор.

Реферат про передового сучасного українського поета й мистецтвознавця Вадима Лесича, опрацьований п-ні Софією Раковською, відчитала п-ні Анна Стасів. Поет здобув собі чільне місце в світовій літературі завдяки перекладам його творів у чужомовних літературних журналах і світових антологіях сучасних передових поетів. Його твори читали п-ні Оксана Миськів і студентка Іванна Керод.

Про д-ра Зиновія Лиська сказала слово п-ні Ольга Соневицька, місто-голова Окр. Ради США, підкреслюючи зокрема його працю над „Кодексом українських народніх мелодій“. Він є дійсним членом НТШ і УВАН. Хоровий ансамбль під керівництвом п-ні Докії Лисько, при фортепіановому супроводі п-ні Олени Лиско, відспівав чотири його композиції: „Вже сонце красно“ й „Дністровянка“ до слів М. Шашкевича, „На роковини Т. Шевченка“ до слів Лесі Українки й арію „Ой, у лісі ходить лис“ з оперети для дітей „Золоте весілля“.

На закінчення вечора Я. Гніздовський прочитав спомин із 1945 р. про бомбовий наліт і гумореску про напругу телевізора, показуючи себе майстром писаного слова. Його дружина п-ні Стефа продемонструвала оригінальний одяг борщівської молоді, власноручно виконаний матір'ю мистця. Вадим Лесич, добрий читець і інтерпретатор своїх творів відчитав кілька своїх поезій, з яких вірш „На смерть Шевченка“ помітно зворушив слухачів. Д-р З. Лисько, йдучи слідами свого вчителя Сука, заявив, що музика висловлює себе тоном, не словом.

Присутні дискутували вечір і ділилися своїми враженнями при буфеті, як завжди влаштованому дбайливою господарською референтурою — під проводом п-ні Олі Гірної.

Осінній ярмарок

Щоб придбати фонди, Управа Відділу влаштувала дня 6. жовтня м. р. „Осінній ярмарок“ у формі веселої радіо-програми, включно з властивим радіо-програмам заповіданням погоди.

Коломийки укладу п-ні Ірини Керод відспівали пп. Олена Гентіш, Ірина Керод і Софія Раковська. Дотепні медичні поради й політичні вісті відчитала їх авторка п-ні Мирослава Савчак. Повакаційні слітки й новинки в роді „Сорока на плоті“ почули присутні від п-ні О. Гентіш. П-ні Олена Лиско, яку членки Відділу мали змогу вже кількакратно прослухати на інших імпрезах, відчитала свою гумореску „Предивні сни наших Союзнок“. Гумореска викликала оживлені оплески.

Ця імпреза внесла радісний і веселий настрій у сірі будні й дала гарний прибуток до каси Відділу.

Передріздвяний базар

Метка організаційна референтка п-ні Іванна Клим улаштувала 14. грудня м. р. вже другий за своєї каденції „Передріздвяний базар“. Усі членки Відділу підтримали ініціаторку, склавши відповідний крам-базаринки на цю імпрезу. Були вироби народнього мистецтва — кераміка, вишивки, декоративні предмети, також ручно роблені хвартушки, домашнє печиво й продукти потрібні до свят-вечірніх страв. Голова Відділу п-ні О. Гентіш зайнялася розпродажем книжок для дітей.

Імпреза дала понад 200 дол. чистого зиску.

Марія Барагура

пресова референтка

ШИКАГО, ІЛЛ.

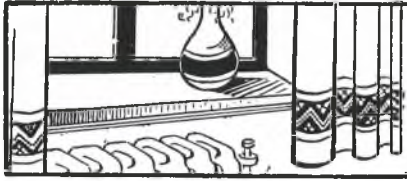
**З діяльності 84 Відділу США
ім. Олени Степанів**

Дня 25. лютого 1968 р. відбулись **загальні збори** Відділу, що вибрали таку Управу:

П-ні Марія Сайкевич, голова, п-ні Уляна Павлинська, заступниця, п-ні Володимира Демус, секретарка і референтка зв'язків, п-ні Стефанія Шандра, касієрка. Референтками стали — д-р Людмила Кодельська культурно-освітньою, п-ні Марта Гайдук пресою.

До Контр. Комісії увійшли — пп. Олександра Бородайко і Марта Гайдук.

(Докінчення на стор. 40)

У НАШІЙ ХАТІ

Роман Коцик

Наш травник

Мати гарний травник коло хати — це тепер бажання всіх домовласників. Зелена поверхня травника лучить дім із городом. Травник надає тон для кущів і квітів коло хати. Навіть малий квітник дістає через гарний і добре удержуваний травник вигляд більшого і кращого.

Основою для травника є — його ґрунт. Якщо закладаємо травник на бідній, роками неуправлюваній землі, тоді треба вжити добрих заходів коло того, бо недоліки мстяться роками. Найкращий час підготування ґрунту є осінь до часу замерзання землі. Глибоке перекопання, усунення каміння та всіх бур'янів, що розмножуються з коріння, як перій, кульбаба, подорожник — є передумовою доброго травника.

Дуже важним заходом для удержання його в добром стані є доступ повітря (аерифікація) до коріння трав. Не лиш зливний дощ, підшкірна вода, натиск косярки, але також ходження по траві спричинюють стверднення поверхні ґрунту. Твердий ґрунт недопускає повітря до коріння трав, а рослини його конечно потребують. Окрім того пропускальність ґрунту уможливує зберігання вогкості і приймання потрібних для розвитку речовин.

Дуже важним заходом є також своєчасне згромадження скошеної трави. Воно діє неначе „масаж“ для травника, а окрім того нищить повзучі бур'яни. Де на травнику показалися мохи, необхідним є докладне їх вигребування. Гострі зубці грабель (тих від листя) наче висаплюють нам трави у травнику. А яке сапання має значення для рослин — знаємо, тільки недоцінюємо того при травнику. Найкраща пора для згромадження й очищення травника — це весна, коли лиш земля обсохне, а також

осінь, коли то очищуємо травник від листя і зісохлих трав.

В Англії, країні типових травників, таке згромадження називають „Top Dressing“. Це в першій мірі поліпшує структуру ґрунту, бо уможливує доступ повітря до коріння. Можна отримати цю працю з угноєнням або вапнуванням травника. Якщо трава слабо росте, то це знак, що речовини, потрібні до росту є на вичерпанні і їх треба травникові додати. Брак вапна пізнаємо по рості мохів і рослин, що не зносять вапна. Вапно улегшує доступ повітря до ґрунту, через нього мокрі і тяжкі ґрунти стають сухіші і так не засклеплюються. Вапно є в продажі, як Garden Lime у спорошкованому виді. Сиплемо його на суху землю, найкраще ранньою весною або в листопаді, не мішаючи його з іншим угноєнням.

Саме поливання травників не дасть доброго вислідку, коли не звернемо уваги на всі інші обставини, потрібні до доброго росту.

На ще одну, на жаль часто надживану роботу на травнику мусимо звернути увагу, а саме — валування. Невідповідне уживання вальця приносить більше шкоди ніж користі. Валуємо лиш легкі землі і то весною, коли земля обсохне а спідний ґрунт (підґрунт) ще є вогке. Валування має за завдання ті трави, що їх мороз підніс угору, назад притиснути до ґрунту. Ніколи не вживаємо валування для вирівняння поверхні, бо тоді настає шкідливе для розвитку рослин стверднення ґрунту.

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 рр.

4 числа коштують 1 дол.

Замовляти в Централі США.

Куховарські назви

БУКВА П

Падалиця, падалка — 1. плоди дерев, що самі опали на землю, 2. дозріле зерно, що впало на землю, 3. рослина, що сама засіялася (самосій).

Падаличний (яблуко).

Паливо (а не „топливо“, не „опал“) — матеріял, що ним палють (fuel). Рідке паливо — oil fuel, тверде паливо — вугілля. Опал, опалення, огрівання (heating).

Нафтове огрівання (а не „оливане“).

Палити в печі, палити в плиті.

Палтус — риба. (Промислова назва 4 видів риб з род. камбалових (halibut, turbot).

Палтусина, палтусовий.

Паляниця — 1. рід пшеничного хліба, 2. в Зах. Україні рід коржа.

Пальма — росл. Їстівні плоди пальми кокосової і пальми дактилевої (фінікової).

Папайя, дінне дерево — 1. їстівні плоди тропічного дерева, що нагадують диню (Papaia), 2. плоди дикорослого дерева (custard apple) величини яблука (papaw).

Папаїна — специфічна речовина плодів папай, що використовуються в медицині.

Папіривка — сорт літніх яблук.

Папка — зм'ячені їстівні продукти (хліб).

Паприка (угор.) — городина. Див. **перець стручковий**.

Паприка — спорошкований червоний перець як спеція (приправа до страв).

Палушник — рід великоднього хліба.

Пармезан — рід італійського сиру, що його виробляють в місті Парма.

Паска — традиційне великоднє печиво.

Паска сирна — великодня паска із сиру.

Користаймо з досвіду

Ірина Кашубинська

Свята йдуть

В осередку святочних приготувань перед Великоднем стоїть святочне печиво. Гарна вдома спечена бабка або паска — це мрія і гордість кожної господині. Тому наші спроби і заходи відносно печива набирають особливої жвавости в тому часі. Яких дріжджів, якогору борошна вживати? — питає себе не одна господиня. Більшість уже має свої випробувані складники і від того не відступає. Подаємо припис на скору бабку, що вже кожній, навіть початкуючій господині мусить вдатися.

Бабка скоро і добра

Потрібно:

- ¼ горнятка літеплої води
- 2 пачки сухих дріжджів
- 2 ложечки цукру
- 10 жовтків
- 1 ціле яйце
- 1½ горнятка цукру
- 1 горнятко кип'ячого молока
- 2 ложки олії (оливи)
- ¾ горнятка масла стопити і злити осад
- 4½ горнятка борошна (муки) міреної перед сіянням
- запах — терта шкірка з пів цитрини і пів помаранчі, ваніль

У горнятку всипати на літеплу воду дріжджі, посипати цукром, замішати і лишити в теплом місці, щоб рушилися. Жовтки, яйце і цукор втерти аж збіліють і запарити молоком. Додати приблизно одне горнятко борошна і добре втерти з дріжджами. Прикрити пластиком і залишити на 15 хвилин. Далше додавати решту борошна, товщ і запахи і місити добре 20—30 хвилин, аж тісто буде гладке і відстане від руки. Знов прикрити і лишити в теплом місці, щоб підросло подвійно (час околo 40 хвилин). Накладати до трьох круглих форм (найкраще взяти бляшки з-під кріска або дві з городини (колo 7 ф.)). Можна пекти з того тіста також лиш одну бабку, але тоді треба вилжити форму папером висоти

11 і ¾ інча та пекти, обнизивши рушти на сам спід печі. Всі форми на бабки вилжити грубим пакунковим або крамничної торби папером, намастивши його перед тим добре подвійно товщем. Посипати дуже дрібненькими тертими сухариками. На дно дати папір подвійно, а навіть потрійно, щоб не припалилося тісто. У формах із-під кріска папір повинен виставити інч понад форму. При кожному папері слід додати ще один інч, загнути і порозтинати у відступах пів інча. Це створить кругом край, на який зіпреться тісто, коли б виросло понад усе. При накладанні тіста до форми руки помастити теплим товщем. Форми прикрити і залишити, щоб підійшло до ¾ форми. Тоді всунути до нагрітої печі на 350 ст., знизити до 325 ст. і пекти впродовж 1 год. або й 1 год. і 10 хвилин. Вийняти обережно на щось м'яке, качаючи формою або поставити і вийняти з папером тільки щоб вийшов воздух і знов вложити до форми, аж зовсім вистигне.

Примітка: Коли б папір прилип, тоді вставити на хвилину до вогрітої печі, бабка розігріється і папір відстане.

Бісквітна бабка від Іванки

Потрібно:

- 6 яець, відділено
- 1½ горнятка цукру
- ½ горнятка олії (оливи)
- ¾ горнятка холодної води
- 2½ горнятка сіяного борошна (муки) „Кейк Сван“
- 2 ложечки порошку до печення сік (2 ложки і шкірка з цитрини)
- ¼ ложечки солі
- ½ ложечки підливи „крім оф тартар“

Жовтки втерти (неконечно в мішалі) з цукром, додати олію і воду, постійно втираючи, а далше борошно, просіяне порошком, цитринову шкірку, сік і сіль. Все добре втерти, щоб постала суцільна

маса. Білки вбити на шум із „крім оф тартар“ і вмішати легко до маси з жовтками. Вложити до немащеної форми „туби“ і пекти при 325 ст. впродовж 1 год. і 10 хвилин. Коли готове, вийняти і перевернути, сперши форму на склянках, щоб доходив воздух. Коли прохолоне, обкромити тонким ножем від стін форми і вибрати. Посипати цукром-пудром або покрити склицею. Можна перекромити і переложити масою чи свіжою саводиною. Добре з морозивом.

Мазурок шоколадовий від Стефи

Потрібно:

- 2 унції солодкої, а 2 унції гіркої шоколяди
- ½ фунта масла
- 2 Горн. жовтого цукру темного
- 4 розколочені яйця
- 1 горнятко борошна (муки)
- 1 ложечка порошку до печення
- 1 горнятко краєних оріхів
- 2 ложечки ванілі

Шоколяду, масло й цукор розтопити у подвійній посудині. Прохолодити, вмішати розколочені яйця, просіяне з порошком борошно і ваніль. На кінець додати горіхи. Розвести лопаткою на вимашений і посипаний борошном лист (бляху) величини 10 і ½ на 15 і ½ інча. Пекти при 350 ст. впродовж 25—30 хвилин. Ще тепле на листі потягнути склицею. Покроїти на кусники (6 впоперек і 8 повздовж). Разом 48 кусників.

Мазурок дактилевий Угринівський

Потрібно:

- 1½ горнятка білків
- 2 горнятка цукру
- 2 ложки цитринового соку
- 1 ложечка ванілі
- ½ фунта дактилів
- ¾ фунта меленого мигдалю, пареного або ні, чи ліскових мелених орішків
- 2 ложки тертих сухариків
- 2 ложки січеної смаженої помаранчевої шкірки

Вбити шум із білків, додати цукор і цитриновий сік і вбивати околo 20 хвилин, аж буде дуже туге. Дактилі покромити дуже тоненько, підсипаючи стільничку меленим мигдалем чи орішками, щоб не злипалися. Вмішати з тертими су-

Українська ВИШИВКА

ВИШИВАЙМО ДЛЯ ДІТВОРИ

Літні суконочки

Молоді матері в наших Відділах дуже вдало експериментують. Кожна з них хотіла б прикрасити вишивкою

Ч. 3. Суконочка для 7-літньої дівчинки

хариками і смаженою помар. шкіркою. Все разом легко вмішати до шуму. Виложити до вимашеної і посипаної борошном форми величини 14x9 інча. Масу накладати по середині дещо вище. Пекти при 325° впродовж 45—50 хв. По спеченні виложити з форми, а коли простигне, покрити шоколядовою або цитроновою склицею. Краяти на шість кусників вздовж, а сім упоперек. Вийде 42 кусники. Добре спекти тиждень раніше.

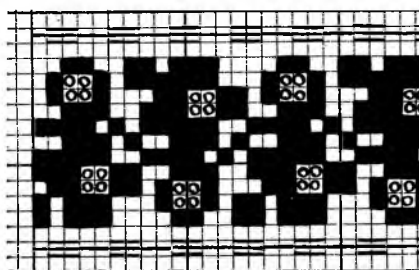
НАШЕ ЖИТТЯ — БЕРЕЗЕНЬ, 1969

Роксоляна Телепко з Філядельфії у своїй святковій суконочці

вбрання своєї донечки чи синочка. Деякі спроби заслуговують на особливу увагу.

29 Відділ США випровадив цілий показ дитячих вишиваних строїв з нагоди XV. Конвенції США в Шикаго. Над проектами їх працювала молода мисткиня п-ні Марта Волинець. Вона зладила кільканадцять рисунків на картоні з відповідно дібраними зображеннями і зразками матеріалу. Цим користувались інші членки Відділу, що

Взір до суконки Роксоляни

хотіли прикрасити своїх малят. Подаємо два її проекти.

Але й інші молодечі Відділи працюють над тим. П-ні Ярка Телепко з 98 Відділу США у Філядельфії прикрасила вишивкою святкову суконочку своєї доні. Подаємо світлину малі Роксоляни в ній.

Ч. 1. Суконка для 8-літньої дівчинки з кольорового полотна. Станичок доволі обтислий, може бути з рукавцями або без. Зереду у стані скісно скроений, ззаду рівний. Спідничка злегка дзвонового крою з глибокою складкою переду.

Вузенька вишивка покриває лучення станика зі спідничкою. Треба вишивати на канві.

Ч. 2. Святковна суконочка для 5-літньої дівчинки. Виконана з голубого

Ч. 1. Суконочка для 8-літньої дівчинки

Порадник нар. мистецтва

ЧИ ЦЕ ВЗІР ІЗ ЧЕРНІГІВЩИНИ?

На обгорті жовтневого числа є чорно-жовтий взір і подано, начебто він походить із Чернігівщини. Мені здається, що це помилка. У підручнику „Квітуче народне мистецтво“, Львів, 1964, що є присвячений народньому мистецтву Сокальщини, є поданий подібний взір. У взорах Сокальщини часто заступлена чорна й жовта краски. Чернігівські мотиви багаті в червоний колір, у них мало чорного.

Наддніпрянка

Ваша правда щодо кольористики взорів із Сокальщини. Та пригляньтесь до їх рисунку. Хоч вони основані на барокових мотивах, як і згаданий взір із Чернігівщини, то їх квітчастий орнамент зовсім інакше отрактований. Взір із ч. 9, 1968 має розмашисті лінії, що нагадують церковні гапти 18-го стол., чи пак їх квітчастий орнамент. Мабуть він і послужив джерелом до цього взору. А взори з Сокальщини, теж квітчасті з перевагою чорного, мають більш делікатний, дрібний рисунок.

Взір із ч. 9, 1968 р., знятий із сорочки, що знаходиться в нашому Музею. Її привезено з центральних земель до Галичини в 20-их рр. із таким окресленням. Сорочка має всі прикмети свого походження — шовковисте льняне полотно (такого на Сокальщині не виробляють), ширший від галицького рукав і збирки „лухликами“ на рукаві.

Опреділити точно її походження повинна тепер Комісія Обслідування, що постала при нашому Музею. Та закликаємо читачок із центр. земель, що люблять і знають українську вишивку, висловитись до того. Чи взір цей походить із Чернігівщини, а коли ні, то з якої частини центральних земель?

Ред.

оксамиту гладкого крою. Вшивані рукавці. Вишивка зроблена на білій панамі й обведена дрібним мереживом. Її легко можна зняти й використати до іншої суконки.

Ч. 3. Суконка для 7-літньої дівчинки з білої або бежової панамі. Гладкий крій поширений трьома складками з лівого боку. Вгорі вище складок уміщений вузький тяглий взір, найкраще хвилястий.

Городничий порадник

РІЗДВЯНА КВІТКА

Прошу порадити мені, як переходиться Різдвяна квітка „Пойнсеція“. Продавець сказав мені, що її можна переховати до другого Різдва. Було б дуже приємно побачити й на другий цю квітку в хаті.

При тій нагоді хочу довідатись, чому гарденія не хоче цвісти в хаті. Коли я купила вазонку із квітами й пуп'янками, то деякі розцвіли, але більшість відпала. Влітку тримаю її в городі, а восени приношу до хати, але вона ніколи не виглядає так, як куплена в крамниці. Чому?

Рівнож хочу вас спитати, чи камелію можна влітку тримати на городі, чи лиш у хаті. Вона тепер починає цвісти.

Читачка з Дітройту

Куплену цього року „пойнсецію“ не так легко переховати на другий рік, щоб вона зацвіла на Різдво. До того треба склярні і фахового піклування. Для кількох рослин це не виплатиться. Але пробуйте! По відквітненні тримайте у мірно-теплому приміщенні, скупо підливайте. Влітку винесите на город.

Гарденія — це вибаглива рослина, росте добре, цвіте і розвивається, але не довше, як два роки. Має багато ворогів, як напр. чорний грибок і нематоди. При пересаджуванні потребує стерилізованої, кислої землі. Пуп'янки обідають у занадто теплому приміщенні, а часом, коли угноєння надто сильне.

Камелію тримаємо влітку в городі, у дещо затіненому місці. Мусить мати кvasну землю і „м'яку“ воду (дошівку). Підливана водою з водотягу гине, бо не зносить вапна ні в землі, ні у воді.

Роман Коцик

ПРО БІСКВІТ (Для інформації)

Напевно, багато наших читачок дивується, чому в англійських приписах немає наших таких популярних в Європі „бішконтів“, бісквітних тортів. Річ у тому, що в англійській мові biscuit уживається для означення дрібного печива у вигляді коржиків (cracker) або булочок, печених на соді або порошку до печення.

Європейські бісквітні приписи прийшли з французької кухні, де бісквіт означає легке печиво без ситі й без

порошків до печива. Тут їх найвають Sponge cake, Angel Food cake і Lady fingers. З цього тіста виробляють теж Jelly Roll. Саме це печиво в Америці відповідає європейському бісквітному.

ПРИКРАСИ НА ЯЛИНКУ

Кому впало б на думку, щоб українські народні взори примістити до скляних куль на ялинку? Це зробила п-ні Дарія Колатало з Пассейку. Підбравши відповідно кулі і фарби, вона прикрасила їх українськими зображеннями, вживаючи до того своєї власної техніки. Дарія Колатало є членкою 70 Відділу США в Пассейку і на Базарі цього Відділу вони вперше вийшли на „люди“. Ялинка з цими прикрасами була при відкритті Музею США. П-ні Д. Колатало не зберігає своєї таємниці і зробила кілька показів. Н. Ч.

ЛІНІ СЕЗОНУ

Вже їх бачимо перед собою, оті легкі весняні суконочки і плащики. Вони такі веселі й молодечі, що вже на сам вид їх людина дістає доброго настрою.

Домінує комплет — сукня з таким самим або контрастним жакетом. Це зовсім відсунуло костюм на дальший план. Однак він не зник цілком, а радше складається тепер із жакету з відповідними штанами. Це пригоже для подорожі чи холодного весняного дня.

Весняні плащі мають гладкий крій із високим станом. Є спокійні, але дуже часто бачимо їх у яскравих кольорах. Усе ще модні картати, не зважаючи на те, що їх носять уже кілька літ.

А до цього відважні малі капелюшки. Вони з шовку, тютю, газу, оті малі дива, що не сміють придавити модної зачіски. Їх легко достосувати до кожної нагоди.

Зірка

П О Р У Ч А Є М О

КРЕМИ

ЄВГЕНІ ЯНКІВСЬКОЇ

КРЕМ ЕЛІКСІР проти зморшок \$3.50
ДЕННИЙ КРЕМ (молочко) \$1.95

Замовляти:

КООПЕРАТИВА „БАЗАР“

На порто й обезпечення додати 25 ц. від штуки

РВГ

Ведмедик детектив

Коли прийшла осінь, ведмедик Борисик допомагав своїй мамі приготувляти яму на зиму. Йому вже було рік і пів, ото ж був він досить великим ведмедиком і сильним. Та не був ще дуже розумний, не встиг навчитися від мами-ведмедиці, як треба в лісі жити.

Коли надійшла холодна пора, пішли ведмеді вище в гори, в густий ліс і там під одним деревом, яке перевернула буря коренем у гору, приготували лігво та й заснули на зиму.

Ведмедик Борисик трошки спав, а часом будився і перевертався з боку на бік, перешкоджав своїй мамі.

— Шкода, що Борисик не людська дитина, думала ведмедиця.

— Дала б йому книжечку оглядати, або кредки та папір, щоб рисував. А я могла б ще трохи поспати.

Та Борисик був ведмедиком і коли прийшли перші теплі дні у березні, то йому ніяк не схотілося більше спати. Тихо, тихенько, щоб мама не чула, виліз він на двір. — Ух, та холодно, ще всюди великі купи снігу. Та це нічого, подумав він. — Піду я коло тої великої смереки і погляну в долину на соняшну поляну.

На поляні ведмедик побачив зелену травичку, що визирала з-під снігу. Лапою розкопав сніг — а там ще більше трави! Теплий вітерець подув на нього і ведмедик подумав: — Піду я далше і немов детектив буду шукати за весною. Тоді побіжу до мами і скажу, що вже час вставати.

Так пішов Борисик за слідами весни. Сходив все нижче з гір в долини і бачив шораз то більше зеленої травички. Вітер приносив запах мокрої землі, а потім якийсь такий ніжний — може квіточок? Раптом почув ведмедик якийсь шелест у кущах. Відсунув гілочки і побачив кілька пташок-вільшанок,

як вони весело скакали і дзьобиками витягали щось із землі. — О, коли є вільшанки, то й весна близько, втішився Борисик. — Піду я сказати мамі. Вона здивується який з мене добрий детектив! Обернувся і почав іти попри кущики, попри смерічки, через калабаньку — та чи туди дорога назад до лігва? Попробував іншу стежечку, але вона звернула вниз. — Ми живемо вгорі, в густому лісі. Там ще дуже холодно і мама певне спить, не знає, що я загубився!

Ведмедик пробував перелазити через кущі, подер свій козушок та й заплакав. — Як мені тепер дістатися до мами-ведмедиці, до нашої сухої, теплої домівки?

Лапками обтирав він сльози і навіть не почув, як із кущів вийшла ведмедиця. — Ах, ти тут нечемний Борисику, а який заболочений, обдертий! Та ведмедик не зважав на те, що його мама сварить. Він був такий радий, що вона знайшла його!

Ведмедиця трохи почистила Бо-

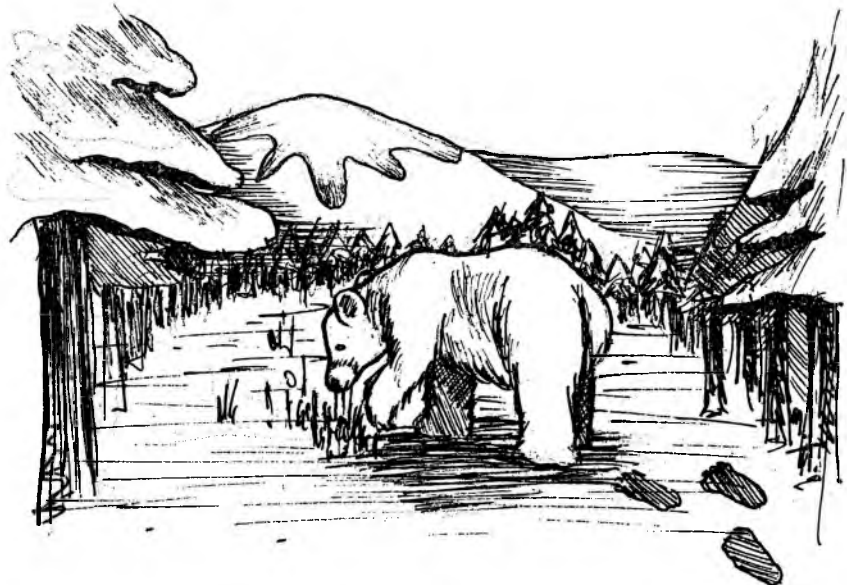
рисика і вони вибралися в дорогу додому. Ведмедик розказував про весну, та не міг хвалитися, який то він добрий детектив. — Але як ти мене знайшла, мамо? допитувався. — Я йшла по твоїх слідах, Борисику, відповіла ведмедиця — спершу було видно відбитки твоїх лапок по снігу, а потім по болоті. У кущах я знайшла навіть кусочки твого козушка. Ах, ти ще дурненький!

— Мамо, ти справжній детектив, втішився Борисик. — Прошу, навчи мене, як треба в лісі жити! Вони прийшли до свого лігва — і вгадайте, що побачили? Дві фіолетні квітки — крокуси вирости на клаптику зеленої травички. Вже дійсно весна!

ЧУКИ

Ой чук-чуки, чукиночки!
Потанцюй но, дитиночко.
Потанцюй но трішки,
хай міцніють ніжки.

Ой чук-чуки, чукиночки!
Бий, дитино в долонечки
жваво, веселенько
і рости швиденько.

Лапою розкопав сніг — а там ще більше трави!

Вона хотіла літати

У просторому дуплі великого дерева жила родина мавп. Власне не так жила, як переховувалась під час дощів та під бурю. Бо діти в цій родині були вже не малі. Вони воліли стрибати на гілках сусідніх дерев, гойдатись на своїх хвостах або сваритися одне з одним і кидати лушпинням бананів, чи шкаралупками лісних горіхів. Жили малята між собою недружно.

Було їх двоє: вайлуватий, неповоротний Тупі, та маленька, зграбненька Лара. Спитаєте, за що вони сварилися? От так собі... за ніщо. Сварку розпочинала завжди Лара. То було неслухняне, нечемне, хоч розумненьке, але противне мавпеня. Йй ніхто й нічим не міг догодити. Все її дратувало й сердило. Вона була дуже заздрісна й заздрила всім довкруги себе: жукам і метеликам за те, що вони мають такі гарні крильця, а її сірий колушок такий непоказаний. Папугам за те, що їх пір'я таке блискуче й різнокольорове, слонови за його довгий і зручний хобот... І прямо захлиналися від заздрощів пташкам, що вони літають, а мавпи ні!

Набралася горя з нею мати, поки Лара була зовсім мала. Тоді вона заздрила братикові Тупі. Йй усе здавалося, що мати його більше любить, ніж її. Краший банан все йому дає, а не йй, більше його пестить ніж її... І тому не було кінця! Сидить, бувало, в кутку дупла, надметься і плюється на всі боки. Біда була з нею!

Тепер Лара вже підросла і мама і Тупі її мало бачать. Вона все видирається на верхки найвищих дерев і там із заздрістю дивиться на пташок, що літають безжурно в повітрі. А коли яка сяде на гілку коло неї, то вже наслухається від Лари, яка вона нещасна і як йй хочеться літати.

Спочатку Лара тільки скаржилася пташкам на свою нещасливу долю, а оце вже почала деяких з них просити, щоб узяти її з собою в повітря. Але пташки відмовлялися. — Ти важка, казали вони — ми тебе не піднесем.

Одного разу сіла недалеко від Лари досить велика чорна пташка.

Лара одразу ж почала розповідати їй про свою гірку долю, про своє бажання політати... аж заплакала.

— Не плач, мавпеня! Може я тобі допоможу. Полечу, пораджуся з моїми родичами. Чекай на мене отут, на верхку цього дерева.

І полетіла. За якийсь час повернулася і з нею прилетіли ще три такі самі великі пташки. У дзьобах месли вони довгі міцні рослини. — Якщо хочеш літати, сказала одна з них, — ми прив'яжемо ці рослини собі до ніг, а ти візьмеш кінці їх у руки і ми тебе піднесемо в повітря.

Мавпеня дуже зраділо. — Хочу, хочу! відразу ж згодилося воно. Кожен птах прив'язав один кінець рослини собі до ноги, другий кінець вхопила Лара в руку. І підлетіли.

Спочатку Ларі було приємно літати. Вона оглядалася на ліс, над яким вони пролітали, на землю вкрити вигорілою травою, на тварин, що згори здавалися дуже малими. І тішилася, що ніхто з мавп досі не літав, а вона полетіла. Птахи летіли все вище й вище. Лара відчула, що якби вона випустила з рук рослини, на яких трималася, то впала б на землю. А коли вони пролітали над якоюсь великою водою, їй стало страшно.

Вона почала просити птахів, щоб вони вже її спускали на землю, що в неї болять руки, що йй уже хочеться додому. Та пташки не слухали її і хоч повернули назад, але летіли все дуже високо. Коли це одна з чотирьох рослин перервалася і птах полетів геть, з обривом рослини на нозі. Трьом пташкам стало тяжче нести Лару і вони спустилися трохи нижче. Руки в Лари заніміли і вона ледви трималася за ті три рослини, що залишилися. Невдовзі вона випустила з руки одну з рослин. Ще тяжче стало пташкам її нести, вони ледви-ледви тягли її. Нарешті спустилися, але не на землю, а в якусь досить глибоку калюжу.

Лара опинилася в брудній воді, вся в тому бруді викачалася і змерзла. Пташки розпитували її, чи добре було літати, а вона вся тремтіла з переляку і холоду.

Довго блукало мокре втомлене мавпеня, поки дісталася до рідного лісу. Але ж зраділо, коли опинилося в своєму дуплі!

Мама і братик Тупі питали її, чого її так довго не було вдома. Лара мовчки дивилася на них, поглядала на свій брудний колушок і думала: — Цур йому, тому літання! Немає краще як бути дома з своїми рідними!

Петро Кізко

НАШ ПОКЛІН ШЕВЧЕНКОВІ

Тарасику, кобзарю,
Який Ти любий, мудрий нам.
Ти нам вже став буквариком,
Наукою усім батькам.
Ти Україну вчив любити,
За неї Господа молити,
Йй тебе шанують усі діти,
В серцях у нас—Ти кожному мить.

Леся Храплива

КВІТКА

Розкажу вам казочку коротку
Про маленьку квітку на весні.
Слухайте, Орисю, Христю, Влодку!
Чи подобалась — скажіть мені!

Розкажу про квітку невеличку,
Що з-під снігу на весні зросла.
Оля вирвала, взяла в китичку,
Під портрет Тараса занесла.

Я ж казала: казка коротенька,
То й скінчилася. Але за те
Квітка ця під образом Шевченка
Не зів'яла. І тепер цвіте.

ГОРДИЙ КОТИК

Котик Мицьо дуже гордий —
Він дістав нову кокарду.
Гарно, пишно походить,
Хвостик догори тримає.
Довго Мицьо умивався,
Лизав футро і чесався.
А причина тому проста:
Він з Юркою іде у гості!
Люди будуть дивуватись,
Кота гладити, всміхатись.

Замовляйте збірник
ЗОЛОТА БДЖІЛКА
Упорядкувала Марія Юркевич
Ціна 75 ц.
Замовляти в Централі СУА

ВОЯЦЬКИМ ШЛЯХОМ

2

Та все таки вдалося поволі виконати велику працю українізації, чи радше сказати: національного усвідомлення, зокрема серед українців-воjakів у трьох полках, які в той час стояли в Симферополі (32, 33 та 34). На початку 1917 р. засновано „Просвіту“. Першими організаторами було п'ять осіб, що працювали в Губерніяльному та Повітовому Земстві, а поміж ними була й я. Це відразу закривало українців, бо дало вперше нам змогу зустрічатися. Поволі вдалося зорганізувати український хор, аматорський гурток, влаштовувати літературні вечори, тощо. З часом ми навіть почали видавати свою газету. Робили ми це на спілку з татарами, які щойно теж почали були національно активізуватися й погодилися покривати кошти видавання. Редактор, який редагував українську частину називався Бень.

До речі, тут хочу згадати про наші взаємини з татарами, зокрема в час по революції, коли кожен мусів думати про справу свого народу. Татари поставилися в той час до нас бездоганно. Їхній кримський комітет, — якого точної назви, на жаль, вже не пригадую, — виявив у відношенні до нас дружність і солідарність. Його очолював правник д-р Абдул Сайдамет, людина розумна й культурна, з широким світоглядом, свої студії відбув він в Сорбоні в Парижі. Це він був теж тим делегатом Татарської Ради, який пізніше їздив до Києва, щоб обговорити з нашим урядом умови приєднання до української держави та перетрагував у справі визнання автономії для татарського народу.

НАША МАНІФЕСТАЦІЯ

В дні 17 травня 1917 р. в Симферополі відбулася подія яка мала для нас рішаче значення. В той день намічено похід-демонстрацію, яка мала усвідомити чужинцям існування української нації в Криму, а водночас і нам самим виявити рівень нашої свідомості та активності. Бо до того часу, ми все ще не мали змоги точніше визначити, хто був українцем та скільки нас всіх було. Тому й пляново організувати ми не могли й просто оголосили „явочний порядок“, — себто право на участь кожному, кому було відомо та бажано. Формування походу ми призначили коло залізничного двірця й були заскочені непередбачено великою кількістю учасників. Перед великими, які були досі в різних частинах і того дня вперше виступили суцільно як українці. Було їх коло 15 тисяч. Машерували вони строїмо головними вулицями в напрямі центру міста, мабуть самі дивуючись кількості своїх лав. В їхніх руках лопотіли українські прапори. Слідом за ними їхали „гарби“

(драбинясті, триповерхові вози, які були вживані в час збирання жнив на Криму) на яких сиділа молодь, як місцева, так і ті, що прибували на працю з Херсонщини, Київщини та Полтавщини. Їхні обличчя були повні шляхетного ентузіазму, бо оце вперше вони усвідомили свою народню приналежність і силу. На них була прекрасна народня ноша, дівчата у вінках. Здивовано та зворушено дивилася народня маса на наш похід, та радісними окликами вітала учасників. Юрій Воротов-Хвільинський провадив похід, а Юрій Тютюнник приймав парад (обох їх пізніше знищили большевики!), виголошено промови. „Просвіті“, — організації, яка в той час безперечно була серцем української громади, вручено вручено прекрасний вишиваний прапор. Понесли співи. Ця картина була величя й зворушлива, та всім нам — учасникам осталася на все життя незабутня. Участь взяли й представники інших міст, в тому числі Алушти та Мелітополя, з якими нас з того часу почав лучити близький зв'язок. Один із представників з Мелітополя, нотар, дістав тут же удар серця із зворушення. Цей день слід вважати й початком української військової формації у Криму.

Як уже сказано, у Симферополі були стаціонавані 3 полки, що підлягали Одеській Окрузі. Ясно, що без дозволу звідтіля вони не могли переформуватись. Наша громада вислала в тій справі телеграму до Округи, але дозволу на творення окремої частини не було. Та все ж українці в тих військових частинах порозумілися і настрої їх був наскрізь патріотичний. Тому й так сталося, що командир полку, який не сприяв цьому, хотів позбутися українців якнайскорше. Отже був виданий розказ, щоб 4 маршові сотні (в них було около 600 воjakів) 11. липня 1917 р. вирушили на фронт. Ясно, що в них був згуртований найбільш свідомий елемент.

Тут треба згадати про наставлення місцевої влади до нашої групи. По упадку царського уряду створився у Петрограді Тимчасовий Уряд. Тоді ранньою весною 1917 р. відбувся в Симферополі З'їзд Советських Солдатських і Робочих Депутатів. У цьому З'їзді в офіцерському клубі кожен міг взяти участь. Під іменем українських соціал-революціонерів вислали ми своїх делегатів, одним із них була я. Предсідником З'їзду, на якому обговорювали справи місцевої адміністрації, був німець Міллер. Домінували московські соціал-революціонери і їх гаслом було: все належить масам! Представники кожної нації мали право перед голосуванням зачитувати свої програми, але українців-самостійників боялися, а тому старалися нас не допустити до голосу. Коли ми почали зачитувати нашу програму, тупотіли та

свистали. Даремне ми старались промовити до їхньої свідомості, пригадуючи, що й нам прислуговує право подати свої проекти, які можна переголосувати, але цієї можливості вони таки не дали. Кожному стало ясно, що вони нам ворожі та що числити можна тільки на власні сили. Але організуватись самим у такій віддалі від Києва нелегко було. Адже в тому часі вже майже не було комунікації з нашим центром. Та ми почали шукати зв'язків з українським урядом, то вживаючи приватних контактів, то висилаючи делегатів. Українізацію військових частин ми теж перевели без інструкцій, бо на те часу не було. Збираючися в Просвіті ми гарячково плянували, ділилися проектами й передбаченнями, там і фактично сформувалися. Офіційно ми співпрацювали з урядом Тимчасового Правительства, це було необхідне для приспання їх чуйності. І коли врешті прийшов наказ до нашої частини — відмашерувати на фронт, ми вважали це бажаною розв'язкою. Довідавшись про вишкіл українського полку у Заславі, постановили перехитрити військову владу. Нашим наміром було — прилучитись до того вишколу, щоб увіллятись в українську армію.

ВСТУПАЮ ДО ВІЙСЬКА

Не потребує говорити, що думка — зголоситись до тієї маршової частини — присвічувала мені від початку. Обов'язок та право вступити до війська в той час здавалась самозрозумілою для молоді, а в тому числі і мені. Доходили вістки, що в Москві чи Ленінграді створилася частина з московських студенток, яка проходила волязьку муштру. Мені хотілось доказати, що між українцями є також патріотки, які будуть боротись за свій край із зброєю в руках. Я була певна, що ми будемо мати своє військо (до нас дійшла вістка про український корпус ген. Скоропадського) і що там будуть боротись теж жінки-українки. Цей запал уділився не тільки мені, а захопив всю українську молодь Симферополя. До війська вступала гімназійна і студентська молодь, зголошувались також „пацани“, хлопці 12—14 літ але їх відсиляли додому.

Та мене чекало ще одне важке випробування — розмова з моєю родиною. Жінка в армії, та ще й разом із мужчинами — це була нечувана небувальщина. Мої сестри догадувались дечого (брат-офіцер був при війську), а мати не знала нічого до останньої хвилини. Я не мала сили її приготувати. Обстригла коси, надягнула однострій і при-

йшла попрошатись, коли вже частина мала вирушати. Моя мати була така вражена цим моїм рішенням, що під тим прикрим враженням дістала удар. Я вискочила з дому, бо це вже була остання хвилина до від'їзду поїзду. А я була одержима думкою служіння Батьківщині і ніщо не могло мене стримати від того кроку. Не знаю, чи це було мудро з мого боку, але така була молодь у ті часи і так розуміла свою службу Батьківщині.

За мною на двірці поїхала сестра і брат (він напередодні приїхав на відпустку з фронту) і сказали мені, що викликали лікаря і що мамі вже полегшало. А я увійшла у свою маршову сотню і стала вояком. Записали мене Степаном Книшенком і далеко не всім було відомо, що я дівчина. Чоловіки спершу були настроєжені, але труднощів ніяких не робили, а в скорому часі стали моїми найкращими друзями. Тоді вже не кликали мене Степаном, тільки Тіною, тому й тим іменням по сьогоднішній день дорожу. Правда, декому з нових довелося інколи заїхати поза вуха, але в цілому — проблем не було. Осталися тільки найкращі спогади, бо як хтось і пригадав колинебудь що я жінка, тоді виявляв більше оглядності й уваги, здержував других від брудної мови, прийняв заувагу, а навіть і кару від мене, бо знав, що я обстоюю тільки правду. Було раз, що хтось злегковажив приказ, а це очевидно могло трапитись тільки невишколеним новикам. Недовго думаючи, я від обурення привела до порядку своєю твердою рукою, але водночас дала вяснення чому приказам мусимо підчинятись, та дала право поскаржитися команді. Зажалення не тільки не було, але ще й подяка, та дружнє відношення. З пошаною та сентиментом згадуємо себе з колишніми товаришами по сьогоднішній день.

Були теж і комічні моменти. Беручи мене за хлопця, — дівчата інколи залицялися. І так, в час перебування нашої частини у Вінниці, припала мені квартира в родині якогось штабскапітана, де було декілька дочок. Можливо, що капітан був би скоріше зорієнтований хто я, але його не було, а дочкам я настільки припала до вподоби, що ледви могла від їхньої уваги обігнатися. Тоді до кінця я так і не призналася їм, що я дівчина. Багато пізніше, поволі моє ім'я стало відоме багатьом, тоді населення почало виявляти мені особливе тепло та увагу. Їхню пошану та пієтизм до жінки-вояка я цінила, але ніякого вирізнення та полекції не приймала. Воно не погоджувалося з моїм наставленням та світоглядом.

ШИКАГО, ІЛЛ.

(Докінчення зі стор. 32)

У часі заг. зборів Управа намітила свій плян праці, що в загальному був виконаний.

Дня 24. березня 198 р. влаштовано **спільний обід**, під час якого д-р Людмила Кодельська виголосила доповідь на тему „Запустні страви в Україні“. Після обіду відбувся показ писання писанок.

1. квітня 1968 р. відбувся **Базар**, на

якому продавали речі, виконані членами Відділу або їх дітьми. Це були насправду гарні речі, як картини, дещо з кераміки, вишиване дитяче вбрання, серветки, декоративні рушнички, фартушки, хусточки, а також домашнє печиво.

У часі Базару влаштовано Виставку Ляльок у нар. вбранні, що репрезентували певні околиці України. Ляльки ці, що їх виготовили членки Відділу, були на Виставці Жіночої Творчості

під час XV. Конвенції СУА, де їх загально всі подивлялися, як і проєкт модерної української хати, що його виконала п-ні В. Демус. Ця хатка-модель у мініатюрній формі з приміненням укр. вишивки й тканини, була виставлена пізніше в Музею Індустрії, де рівнож притягала багато відвідувачів.

На Конвенції СУА делегаткою нашого Відділу була д-р Людмила Кодельська, яка виголосила доповідь на

тему „Напрявні програми СУА для молодечих Відділів“. Окрім того репрезентували там наш Відділ — п-ні Марія Сайкевич, голова і п-ні Володимира Демус, секретарка.

15. грудня 1968 р. Відділ спільно з Осередком СУМА ім. Крут і 24 Відділом ООЧСУ підготував **Свят-Андріївський Вечір**. Доповідь про Різдвяні звичаї в Україні виголосила д-р Людмила Кодельська, яка передусім багато уваги присвятила Андріївським вечорам, змальовуючи повір'я та звичаї нашого народу.

Потім подано смачну перекуску, яку приготували пані з усіх трьох Відділів. Відтак почались традиційні гри й ворожби, в яких молодь брала участь із великим зацікавленням. Вечір пройшов у приємній товариській атмосфері.

Марта Гайдук
пресова референтка

РОЗШУКИ

ПОШУКУЮ Стефанію Жеребецьку, б. учительку зі с. Смолин, пов. Рава Руська.

Софія Гут-Гонтар, Торонто

З ЧУЖИХ ВИДАНЬ

“OTHER VOICES, OTHER POEMS” — by Truman Capote. „ІНШІ ГОЛОСИ, ІНШІ МІСЦЯ“ — Трумана Капоте, автора, що став відомий після свого твору: **“In Cold Blood”**.

Джоел — 13-літній хлопець, що все своє недове життя провів у великому місті, після смерті матері, потрапив у глухий закуток одного з південних стейтів. Туди кликав листом його батько, якого він зовсім не знав, бо батьки розійшлися, коли він був немовлям.

Спочатку подорож із міста до хутора на ветхому возі, що його ледве тягнув старий мул — „Джон Браун“, за погонича ж був 100-літній мурина із незвичним ім'ям Ісус, а потім напівзруйнований палац, загублений поміж степів, спалених південним сонцем, пралісів, болот і озер — все було таким дивовижним і навіть містерійним для хлопця. Найбільшою ж таємницею була відсутність батька в домі. А всі нечисленні мешканці палацу на запити Джоел про нього, ставали нібито глухими й німими.

Екзотична природа, не зовсім звичайні персонажі й події, все це зацікавлює читача і тримає його в напружі від першої сторінки до останньої.

Л. Д.

Увага ! Пресові референтки !

Пригадуємо наше прохання з 1968 р. — скорочувати дописи. Маємо більше Відділів, а тим самим і більше дописів. Отже мусите одні одним поступатись. Адже всі хочуть звітувати про свою працю!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ Н. Ж.

ПРОЗІРКИ НАРОДНОГО ВБРАННЯ

У 1967 р. усі Окружні Ради СУА отримали з Централі огляд народнього вбрання, ілюстрований кольоровими листівками. Около 23 листівки подали майже всі типи народнього одягу за винятком Бойківщини і Полісся.

П-ні Леся Різник, голова 53 Відділу СУА з Асторії і членка Музейного Комітету, виявила тут цінну ініціативу. При співпраці сина Мирослава вона переробила ці листівки на прозірки. Завдяки теперішнім виданням про народне вбрання можна було доповнити бракуючі строї. У новому огляді знайшлися тепер строї з Бойківщини й Полісся, а також деякі інші. Демонстрування строю при помочі прозірок досягає краще глядача.

УКРАЇНА В ПОКЛОНІ

Під тією назвою 22 Відділ СУА в Шикаго випровадив Різдвяну містерію, в якій головною дієвою особою — поруч Вертепу — є Український Народ і його визначні представники. Авторкою цієї одноактівки є п-ні Орісія Гарасовська, культ.-освітня референтка Окр. Ради. Цю одноактівку 22 Відділ включив у програму Українського Дня у популярній імпрезі „Різдво по всьому світу“, що відбулася в Музею Науки й Промислу. Сценку вивела українська молодь, а пояснення наших звичаїв англ. мовою подала п-ні Анна Васильовська.

ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ У БАЛТИ-МОРІ

Недавно заснований цей Гурток, бо в січні 1968 р., отже завершив рік існування. Та під проводом здібною й відданою голови п-ні Раїси Зелінської праця в ньому розвинулась уже гарно. Гурток начисляє 20 членок. В попередньому числі ми звітували про авторський вечір Людмилі Коваленко, а в цьому числі йде згадка про обговорення книжки „Лихо з розуму“ В'ячеслава Чорновола. Окрім „Степових обривів“ і „Лихо з розуму“ — прочитано „Собор“ Олеся Гончара. Дотепер Гурток закупив 25 книжок.

Упродовж 1968 р. відбулись 4 сходуни Гуртка. Вони були доступні для всіх членів Гуртка і нашої громади та

пройшли з програмою, як дискусійні вечори. Твори С. Караванського, М. Осадчого і М. Масютка читали градуантки високих шкіл.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Збірка на пресовий фонд Н. Ж.

На річних Зборах 48 Відділу СУА ім. Ольги Кобилянської зложили по 1 дол. пп.: Марія Баб'як, Антоніна Мицак, Іванна Пенкальська, Анна Посполита, Марія Ганіна, Леонтиня Петрович, Катерина Марків, Марія Цюпак, Марія Тимків, Анна Стефурак, Анна Бута, Анна Костик, Марія Качмар, Катерина Баран, Катерина Міграла, Юлія Штогрин, Марія Міджак, Анна Войтович, Пелагія Свентий, Марія Лазовська, Параскева Романюк, Параскева Михайлюк, Олена Петрів, Ольга Дмитрук, Франка Кравченко, Єва Олійник, Осипа Ленчак, Катерина Стефанів, Анна Волчек, Анна Прядка. Разом 30 дол. Щире Спасибі!

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Збірка для хворих у Німеччині

На Просфорі, влаштованій 66 Відділом СУА ім. Олени Кислевської, пожертвували присутні 150 дол. На те зложилися такі пожертви:

По 11 дол.: пп. М. Кульчицькі; по 10 дол. пп. Л. і О. Маркові, М. і М. Панкевичі; по 8 дол. О. і Р. Яхницькі по 7 дол. Т. і М. Косовичі; по 6 дол. пп. В. Н. Лодинські, З. і А. Кузьові, Н. Троян; по 5 дол. о. пралат Стах, С. Брезіцька, Р. і М. Гижі, І. Гриневич, М. і В. Гусаки, Е. і Л. Козюпи, І. і Л. д-р Кизик, Мандичі, М. Малькові, М. і д-р М. Снігурович, С. Сидорики, Сметанюк, І. і І. Телюки, п-ні О. Томоруг; по 3 дол. пп. І. і М. Данилович, О. Хромовська, С. Попель, М. Рудницька; по 2 дол. С. Адріанович; по 1 дол. пп. Д. Боднар, Е. Матвієнко, М. Самсонюк. Разом 150 дол. Щире Спасибі!

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У звітному з діяльності 70 Відділу в Пассейку, Н. Дж., у ч. 1 1969, пропущено через недогляд, що п-ні І. Петрик висвітлювала фільм із подорожі по Україні. За недогляд перепрошуємо.

2nd CLASS POSTAGE

PAID AT PHILA., PA.

Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Централа одержала

в часі від 12. грудня 1968 до 1 березня 1969 р.

ПРЕСОВИЙ ФОНД:

Від. 1 Нью Йорк	25.00
„ 3 Нью Йорк	10.00
„ 4 Нью Йорк	25.00
„ 5 Дітройт	25.00
„ 21 Бруклін	15.00
„ 23 Дітройт	10.00
„ 27 Піттсбург (збірка)	16.00
„ 36 Шикаго	5.00
„ 48 Філадельфія (збірка)	34.00
„ 47 Рочестер	25.00
„ 48 Філадельфія (збірка)	45.00
„ 55 Лос Анджелес	5.00
„ 57 Ютика	10.00
„ 61 Випані	10.00
„ 82 Бронкс	10.00
ОУЖ — Мюнхен	3.44

По 10.00 дол.: Марія Головей, Нью Йорк, Ростислава і Зенон Матлі, Філя.

По 5.00 дол.: Катерина Яремчук, Дітройт, Галина Шембел, Бінгемтон, Марія Стефанів, Натлі, Марія Сайкевич, Матесон, Елеанора Хом'як, Болтон-Лендінг, Клявдія Чорнодольська, Бронкс, Анна Коваль і Михайлина Городиська, Шикаго, Марія Штайнберг, Парма Гайтс, Євгенія Ситник, Вінніпег, Софія Олесницька, Ньюарк, Стефанія Шмігельська — Нью Йорк, Ірина Кашубинська, Клівленд, Зеновія Терлецька, Наталія Стефанишин, Параскева Олексюк, Христина Лисобей, всі з Філадельфії.

По 3.00 дол.: Лідія Федюк, Нью Йорк, Марія Овчинник, Іст Лянсінг, Анна Василашук, Філя., Марія Гоголь, Шикаго, Магда Шевчук, Ст. Пітерсбург.

2.50 дол.: Анна Столяр, Клівленд.

По 2.00 дол.: Ірина Левчук, Наталія Масюк, Мирослава Белей, Н. Н., Павлина Марків, Марія Филипович, Філя., Марія Блаженко й Іванна Лудзяк, Клифтон, Богданна Титла, Гесбрук Гайтс, Ольга Гафткович, Гартфорд, Марія Фединак, Де Монте, Стефанія Цегельська і Стефанія Вільшанецька, Клівленд, Анна Никифоряк, Любов Тимчук, Ольга Білинська, Нью Йорк, Ліда Яремич, Дітройт, Оксана Колісниченко, Міннеаполіс, Аркадія Стебельська, Майнерсвил, Ольга Г. Кушнір, Гемилтон, Наталка Березов-

ська, Лос Енджелес, Людмила Нагнибіда, Ірвінгтон, Марія Юречко, Євгенія Боднарчук, Нью Гейвен, Марія Вінтонів, Бейон, Ольга Ізю, Едмонтон, Марія Кузьма, Сиракюзи, Анна Вацлавська, Форест Гилс, Анна Карий, Джерзі Сіті, Ліна Басюк, Шикаго, Марія Вандзура, Вінетка.

1:50 дол.: Е. Гончарик, Кенора.

По 1:00 дол.: Ксеня Микитка, Зебульон, Т. Янківська, Міннеаполіс, Лідія Захарків, Анна Капітан, Пелагія Кулик, Рочестер, Єлисавета Олексин, Гартфорд, Ол. Куницька, Нью Йорк, Євгенія Кекиш, Марія Івахів, Галина Гомзяк, Анна Тимків, Філя., Анна Михайлова, Едисон, Марта Терлецька, Бейсайд, Юлія Вертиполох, Зеновія Бервицька, Бруклін, Марія Несторенко, Лорейн, Ольга Кузів, Вієндот, Катерина Бойко, Провіденс, Марія Козак, Софія Дольницька, Дітройт, Ольга Кіфяк, Нью Йорк, Людмила Сердюк, Крїмридж, Анна Ванько, Бейон, Катерина Дац, Мейплвуд, Н. Громницька, Дейвідсон, Олександра Стебельська, Віра Сенежак, Ньюарк, Марія Вусович, Люба Шеремета, Ольга Мартинюк, Марія Турчин, Шикаго, Катерина Говда, Едмонтон, Віра Зобнів, Торонто, Софія Малиновська, Клівленд, Люба Фалько, Савт Бавнд Брук, Стефанія Лукомська, Нью Гейвен, Марія Буцяк, Катерина Струца, Марія Добрянська, Теофіля Хвостик, Менчестер, Анна Іванів, Форт Ірі, Ольга Курило, Принс Алберт, Стефанія Євчук, Бінгемтон, Анна Березовська, Дітройт, Марія Максимець, Торонто.

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 1. Нью Йорк	60.00
„ 4 Нью Йорк	15.00
„ 9 Бінгемтон	10.00
„ 10 Філадельфія	30.00
„ 13 Честер	20.00
„ 19 Амстердам	5.00
„ 21 Бруклін	10.00
„ 22 Шикаго	150.00
„ 28 Ньюарк	45.00
„ 33 Клівленд	120.00
„ 36 Шикаго	10.00
„ 43 Філадельфія	90.00
„ 47 Рочестер	40.00
„ 55 Лос Енджелес	5.00

„ 57 Ютика	180.00
„ 59 Балтимор	20.00
„ 64 Нью Йорк	10.00
„ 66 Нью Гейвен	170.00
„ 68 Сиракюзи	30.00
„ 69 Лорейн	137.00
„ 70 Пассейк	70.00
„ 71 Джерзі Сіті	15.00
„ 82 Бронкс	10.00
„ 83 Нью Йорк	15.00
„ 91 Бетлегем	10.00

Марійська Дружина, Філадельфія 15.00

По 10.00 дол.: Марія Кіндрат, Рочестер, Неоніля Кліш, Філадельфія, Софія Дольницька, Дітройт, Віра Зобнів, Торонто, Аза С. Іванчук, Нортридж, Марія і Іван Косович, Нью Гейвен.

По 5.00 дол.: Марія Козловська, Сідар Нолс, Марія і Павло Гарматії, Ньюарк, Ярослава Цегельська, Клівленд, Наталія Мартинюк, Михайлина Чайковська, Філадельфія, Станіслава Гребеняк, Олбані.

По 3.00 дол.: Ольга Сохан, Джерзі Сіті.

По 2.00 дол.: Анна Купчак, Лямперсвил.

„ФОНД 500“:

Окружна Рада СУА Нью Йорк	10.00
Окружна Рада СУА Ньюарк	5.00
Від. 1 Нью Йорк	10.00
„ 20 Філадельфія	5.00
„ 61 Випані	25.00
„ 70 Пассейк	25.00
„ 74 Шикаго	20.00
ОУЖ — Мюнхен	7.50
Марія і Борис Ржепецькі, Нью Йорк	10.00
Марія Кузьма, Сиракюзи	10.00
Євгенія Пирська, Філадельфія	5.00
Лідія Бурачинська, Філадельфія	5.00

МУЗЕЙ СУА:

Від. 1 Нью Йорк	100.00
„ 10 Філадельфія	25.00
„ 16 Міннеаполіс	25.00
„ 22 Шикаго	50.00
„ 57 Ютика	25.00
„ 59 Балтимор	100.00
„ 70 Пассейк	25.00
„ 72 Нью Йорк	50.00

З подякою

Ольга Муссаковська, секретарка
Ірина Качанівська, касієрка